

บทความวิจัย

เรื่อง เพศภาวะในมังงะวายและอะนิเมะวาย

โดย

นางสาวจันทร์จิรา ปัญญาภกุล

รหัสนักศึกษา 05520532

เสนอ

อาจารย์นัตยา อยู่คง

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450460 การศึกษาเอกเทศ
สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง	เพศภาวะในมังงะวายและอะนิเมะวาย
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวจันทร์จิรา ปัญญาภวกุล รหัสนักศึกษา 05520532
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์นาคยา อยู่คง
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	เพศภาวะ, เพศวิถี, มังงะวายและอะนิเมะวาย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง "เพศภาวะในมังงะวายและอะนิเมะวาย" นั้น มีวัตถุประสงค์การศึกษาเพื่อศึกษาความเป็นมาและลักษณะทางวัฒนธรรมของYaoi และ Yuri รวมถึงวิเคราะห์Yaoi และ Yuriในด้านเพศภาวะและเพศวิถี โดยมีวิธีการศึกษาเก็บข้อมูลแบบทฤษฎีจากเอกสารที่เป็นสื่อตีพิมพ์ เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ (วิทยานิพนธ์) และอินเทอร์เน็ต และมีการนำแนวคิดสตรีนิยม (Feminism) และแนวคิดเกย์วิธ (Queer Theory) มาเป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่าความเป็นมาของ Yaoi(ยาโอ้ย/ยะโออิ)นั้น สามารถแบ่งออกได้ 3 ยุคด้วยกัน คือ ยุคบุกเบิก(ช่วงปี1960) โดยในยุคนี้ได้ปรากฏภาพวาดความสัมพันธ์ทางกายเชิงสังวาสระหว่างเพศชายกับเพศชายด้วยกัน โดยไม่มีเนื้อเรื่องเล่า/บรรยายแต่อย่างใด เป็นเพียงภาพวาดที่ใช้ในการระบายความอัดอั้นของผู้หญิงญี่ปุ่นเท่านั้น ต่อมาในยุคการเปลี่ยนแปลง(ช่วงปลายปี1970) คำว่า "Yaoi" ก็ได้ถือกำเนิดขึ้นโดยเป็นคำที่ย่อมาจาก *Yamanasi Ochinashi Iminashi* (ยามะนะชิ โอชินาชิ อิมินาชิ) แปลว่า ไม่มีเนื้อเรื่องหลัก ไม่มี ความหมาย ไม่มีโคลนเมกซ์ ซึ่งเป็นภาพวาดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางกายในเชิงสังวาสระหว่างชายกับชายด้วยกัน โดยเป็นการล้อเลียนโครงสร้างของงานเขียน โคลงจินยูกเก่า และในยุคนี้ก็ได้มีการจัดตั้งกลุ่ม "Boy Love" ขึ้นด้วย ซึ่งYaoiได้ดำเนินมาจนถึงขีดสุดในยุคเผยแพร่(ช่วงปี1980-ปัจจุบัน) ในยุคนี้คำว่า Yaoi ได้หมายความว่างานการ์ตูนล้อเลียนที่มีเนื้อเรื่องบรรยายประกอบด้วย โดยเป็นการ์ตูนที่มีผู้ชายสองคนเป็นตัวเอกและเน้นความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเนื้อหาหลัก เป็นการ์ตูนที่กล่าวถึงความรักที่เหนือกว่า (*Superior*) ความรักระหว่างคนต่างเพศทั่วไป กล่าวคือ เป็นความรักที่เกิดขึ้นกับเพศเดียวกัน(รักร่วมเพศ) โดยในยุคนี้ได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่เกิดขึ้น อีกทั้งยังมีการนำมาสร้างเป็นอะนิเมะอีกด้วย

สำหรับความเป็นมาของYuri(ยูริ)นั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ยุคเช่นกัน คือยุคบุกเบิก ในยุคนี้ การ์ตูนYuri ถูกใช้ในลักษณะที่หมายถึงการ์ตูน โป๊ที่แสดงถึงสัมพันธ์ทางกายระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงด้วยกัน เพื่อความบันเทิงของผู้ชมเพศชายเท่านั้น (พูดง่ายก็คือในระยะแรก การ์ตูน Yuri เป็นซับเซ้าท์หนึ่งของการ์ตูน โป๊ของผู้ชายนั่นเอง) ต่อมายุคการเปลี่ยนแปลง(ช่วงปี1990) Yuri ได้กลายเป็นการ์ตูนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงในลักษณะตั้งแต่มิตรภาพความผูกพันระหว่างกัน (Tender relationship หรือ Intense emotional connections) ความรักที่โรแมนติก (Romantic Love) ไปจนกระทั่งถึงการมีสัมพันธ์ทางกายร่วมกันระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงด้วยกันอย่างเด่นชัด (Explicit Sex Scenes) ซึ่งโดยส่วนใหญ่ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความผูกพัน มิตรภาพ ความรักระหว่างกันในรั้วโรงเรียนสตรี ความสัมพันธ์จะเป็นลักษณะ รุ่นพี่ (Senpai) X รุ่นน้อง (Kouhai) หลังจากนั้นในช่วงยุคเผยแพร่(ช่วงปี 1990 - ปัจจุบัน) ได้มีการตีพิมพ์เกิดขึ้น โดยมีโรงพิมพ์เฉพาะซึ่งก็คือ โคดันชะ และ โขงะคุกัน ซึ่งเป็นโรงพิมพ์เดียวกันกับที่ตีพิมพ์ Yaoi โดยเรื่องแรกที่ตีพิมพ์ คือ เรื่อง *Dirty Pair คู่ยูริและเคย์* และเรื่อง *Maria-sama ga Miteru* ยังถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์การ์ตูน หรือที่เราเรียกว่า อะนิเมะ ซึ่งในยุคนี้คำว่า Yuri ยังได้ถูกแพร่หลายไปยังอเมริกาและยุโรปอีกด้วย โดยทั้งYaoi และ Yuri ต่างก็มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏให้เห็นร่วมกัน โดยแบ่งออก 2 ประเภท คือ *สังคมประเพณี* ซึ่งได้แก่ ด้านความเชื่อ ด้านศาสนา และด้านวัฒนธรรม และ*สังคมสมัยใหม่* ซึ่งได้แก่ ชีวิตวัยรุ่นในสังคมญี่ปุ่น ครอบครัวญี่ปุ่นรูปแบบใหม่(ยอมรับบทบาทWorking Women) ความหลากหลายทางเพศ ทัศนคติและการยึดติดภาพลักษณ์อาชีพกลางคืน ความเป็นวัฒนธรรมนิยม(Pop Culture)

ทั้งYaoi และ Yuriต่างก็มีความแตกต่างด้านเพศภาวะและเพศวิถี ในด้านเพศภาวะของ Yaoi นั้น ฝ่ายละ(บทบาทหญิง)ส่วนใหญ่แล้วมักจะมีอาชีพที่เกี่ยวกับบาร์เหล่า จึงมีภาพลักษณ์สูบบุหรี่ ดื่มเหล้าและบางเรื่องก็มีการช่วยวนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)ก่อนด้วย ส่วนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)มักจะประกอบอาชีพที่เป็นสายอาชีพของผู้หญิง เช่น นักเขียน อาจารย์สอนด้านภาษา/วรรณกรรม บางเรื่องฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)ก็ชอบเล่นตุ๊กตา ส่วนเพศภาวะของYuriนั้น ฝ่ายละ(บทบาทหญิง)ก็มีลักษณะเหมือนกับผู้หญิงทั่วไป แต่มักจะทำอาหารและงานบ้านไม่เก่ง/ไม่คล่องแคล่วทำอีกฝ่าย ส่วนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย) จะมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับฝ่ายละ(บทบาทหญิง) คือ มักจะทำอาหารและงานบ้านเก่ง/มีความคล่องแคล่ว และบางเรื่องจะเป็นฝ่ายไปพึ่งพิงฝ่ายละ(บทบาทหญิง)เสียเอง ส่วนในด้านเพศวิถีของYaoiนั้น ส่วนใหญ่ฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)จะเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ไม่ว่าจะเป็นการจีบ การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ แต่ฝ่ายละ(บทบาทหญิง) จะเป็นฝ่ายบอกเลิก/หย่าร้างก่อน สำหรับเพศวิถีของYuriนั้น ไม่มีการกำหนดตายตัวว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ทั้งในแง่ของการจีบ การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ จะเป็นลักษณะของการผลัดกันรับผลัดกันรุกมากกว่า และมักจะมีการใช้เซ็กซ์ทอย(Sex Toy)ร่วมด้วยในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ร่วมกัน

เราจะเห็นได้ว่าเพศภาวะและเพศวิถี เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมญี่ปุ่นไม่ว่าจะเป็นในแง่ของความไม่เท่าเทียม/ความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ในแง่ของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน(Homosexuality)ที่สามารถเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นในสังคม ในแง่ของการให้นิยามความเป็นหญิง

ความเป็นชายที่มีการเปลี่ยนแปลงไป และที่สำคัญมุมมองเกี่ยวกับเรื่อง"เพศ"นั้นมีการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่
สาธารณะมากขึ้น โดยมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเพศเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในสังคมญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นมังงะ
วายและอะนิเมะวาย เซ็กซ์ทอย หนังสือ เป็นต้น นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นอีกว่าสังคมญี่ปุ่นได้เปิด
โอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงในแง่ของเพศภาวะคือ การยอมรับบทบาทผู้หญิงทั้งในบ้านและนอกบ้าน
(Super Women) และผู้หญิงทำงานนอกบ้าน(Working Women) และการที่ผู้ชายหันมาทำงานในบ้าน และใน
แง่ของเพศวิถี คือ ความหลากหลายทางเพศที่เห็น ได้ชัดมากขึ้นในสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ก็
ยังคงแฝงไว้ซึ่งความคิด ความเชื่อแบบเดิมๆอยู่ เนื่องมาจากการปลูกฝังความคิดของผู้หญิงญี่ปุ่น ที่ส่วนใหญ่
ก็ยังคงยึดถือคุณค่าเดิมของความเป็นผู้หญิงอยู่ นั่นคือ การเป็นภรรยาและโอคุซังที่ดึ้นเอง และเลิกๆแล้ว
สังคมญี่ปุ่นก็ยังไม่สามารถเปิดรับกลุ่มคนรักร่วมเพศได้อย่างแท้จริง

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำบทความเล่มนี้จะไม่มีความสำเร็จได้ หากขาดบุคคลท่านหนึ่งคืออาจารย์นายดา อยู่คง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของข้าพเจ้าที่คอยเป็นแรงผลักดันให้ข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารัฐศึกษาซึ่งและขอขอบคุณท่านจากใจจริง เนื่องจากท่านคอยพรั่าสอนข้าพเจ้าให้รู้จักการทำงานในชีวิตจริง โดยการวางแผนการทำงานเป็นระบบ การฝึกความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การฝึกความพยายาม ความอดทน การตรงต่อเวลา นอกจากนี้ท่านยังสอนให้ข้าพเจ้าให้เห็นโทษของการทำงานผิดพลาด ทำงานไม่มีคุณภาพ หรือทำงานไม่สำเร็จ ว่าผลที่ได้รับจากการทำงานเช่นนั้นจะเป็นอย่างไร

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่ทำบทความวิจัยในภาคเดียวกันและเพื่อนๆเอเชียศึกษาทุกคนที่คอยให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือข้าพเจ้าอยู่เสมอมา ข้าพเจ้ารัฐศึกษาซึ่งใจมาก หากบทความทางวิชาการเล่มนี้เป็นประโยชน์อันใดแก่ผู้อ่านในภายภาคหน้า ข้าพเจ้าขอขอบคุณความดีทั้งหมดให้แก่ผู้มีพระคุณที่กล่าวมาข้างต้น

นางสาวจันทร์จิรา ปัญญาภวกุล

12 กุมภาพันธ์ 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตการศึกษา	2
วิธีการศึกษา	3
ทบทวนวรรณกรรม	3
ผลการวิจัย	14
ความเป็นมาของYaoiและYuri	14
ลักษณะทางวัฒนธรรมของYaoiและYuri	17
ลักษณะทางด้านเพศภาวะของYaoiและYuri	30
วิเคราะห์YaoiและYuriในด้านเพศภาวะ	32
ลักษณะทางด้านเพศวิถีของYaoiและYuri	35
วิเคราะห์YaoiและYuriในด้านเพศวิถี	36
สรุปและอภิปรายผล	39
บรรณานุกรม	40
ประวัติผู้ศึกษา	41

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีความเจริญและความมั่งคั่งอย่างมากด้านวัฒนธรรม เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นประเทศเกาะ ทำให้สังคมญี่ปุ่นมีความสามารถในการเลือกรับหรือ ไม่รับวัฒนธรรมจากต่างถิ่นได้ง่าย กระบวนการนี้เรียกว่า "กระบวนการเลือกสรร" ญี่ปุ่นได้เลือกสรรเอาความรู้ต่างๆมาต่อยอดกับความรู้และภูมิปัญญาเดิม ก่อให้เกิดกระบวนการกลืนเข้ามาอยู่ภายในความเป็นญี่ปุ่นหรือ "กลายเป็นญี่ปุ่น" และด้วยศักยภาพแห่งการเลือกสรรนี้ส่งผลให้ญี่ปุ่นสามารถพัฒนาประดิษฐกรรมของตนเองได้อย่างมีความหมายและมีพลังทั้งต่อสังคมของตนเองและสังคมโลก เช่น "การ์ตูน" ที่สังคมญี่ปุ่นรับเข้ามาในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ได้ถูกปรับเข้าสู่ระบบความคิดและความรู้สึกของชาวญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพจนสามารถขยายออกไปนอกสังคมญี่ปุ่นได้อย่างกว้างขวาง (อรรถจักร สัตยานุรักษ์, 2548:16-18)

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าสื่อประเภท"การ์ตูน"นั้นเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจากคนทุกเพศทุกวัย ถือว่า"การ์ตูน" มีความสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมหรือเรื่องราวต่างๆ อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างรวดเร็วและง่ายต่อการเข้าใจได้ โดยอาศัยรูปภาพเป็นตัวสื่อความหมาย และในบรรดาสื่อสิ่งพิมพ์ในประเทศญี่ปุ่นที่มีผู้นิยมอ่านมากที่สุดรองลงมาจากหนังสือพิมพ์นั้นก็คือ "หนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น"หรือที่เรียกว่า "มังงะ(Manga)" นั่นเอง

มังงะ(Manga) มีลักษณะแตกต่างอย่างยิ่งกับหนังสือนิยายภาพหรือหนังสือนิทานประกอบภาพ เพราะมังงะมีเรื่องของการ์ตูนและการฟังพอกๆกับการอ่าน ใช้เทคนิคการตัดต่อมุมมองแบบกล้องภาพยนตร์ (ตาของการ์ตูนที่มีขนาดใหญ่ทำให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกของตัวละครได้จากดวงตา)และคำบรรยายเสียงของภาพ ทำให้อ่านได้เร็ว บางครั้งไม่จำเป็นต้องอ่านคำบรรยายในบอลดูลุนเลยด้วยซ้ำ ก็ยังสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องเกือบทั้งหมด นอกจากนี้สิ่งหนึ่งที่มีเฉพาะใน "มังงะ" นั่นก็คือ ปรัชญาบางอย่างที่แฝงซ่อนอยู่ในเนื้อหา บางครั้งเลยเถิดจากศีลธรรมขั้นพื้นฐานถึงขั้นตั้งคำถามกับพระเจ้าและจักรวาล และถึงแม้เนื้อหาจะหนักหน่วง แต่ฝีมือการผูกเรื่องและลายเส้นการ์ตูน กลับทำให้เรื่องเหล่านี้เบาลง และซึมซับผ่านเยาวชนนักอ่านไปอย่างไม่รู้ตัว หรือแม้กระทั่งเรื่อง "เซ็กซ์" มังงะก็หยิบเอามาพูดถึงได้อย่างฉิวเฉียด ไม่ลามก และล้ำเส้นศีลธรรมจนถึงขั้นคิดเรต(ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์,2550 : 7-8)

ภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นหรือที่เรียกว่า อะนิเมะ(Anime) นั้น หมายถึง ภาพยนตร์การ์ตูนที่ปรากฏในรูปของภาพยนตร์โทรทัศน์ ภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ วีซีดี ดีวีดี หรือม้วนวิดีโอ มีชื่อเรียกเฉพาะว่า "โอวา" (OVA,Original Video Animation) (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ , 2549 : 7)

ญี่ปุ่นได้สร้างเอกลักษณ์ของมังงะและอะนิเมะเป็นแบบเฉพาะของตัวเอง ซึ่งมังงะไม่เหมือนคอมิกส์ และอะนิเมะก็ไม่เหมือนแอนิเมชัน เพราะผู้ติดตามอ่านต่างสรุปร่วมกันว่า การ์ตูนญี่ปุ่นและภาพยนตร์แอนิเมชันของญี่ปุ่นไม่เหมือนการ์ตูนจากโลกตะวันตก เพราะใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบภาพยนตร์(Cinematic style) มากกว่านักวิจารณ์และนักเขียนตะวันตกจำนวนมากยอมรับว่า ครั้งแรกที่ได้ดูอะนิเมะนั้น พวกเขาตื่นตาตื่นใจ สนุกสนานและดูรู้เรื่อง แม้ว่าจะฟังภาษาญี่ปุ่นไม่เข้าใจเลยแม้แต่คำเดียว นั่นเป็นเครื่องยืนยันว่า อะนิเมะคือภาพยนตร์การ์ตูนที่มีเทคนิคพิเศษและมีวัฒนธรรมของตนเองอย่างแท้จริง (ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์, 2549: 7-8)

สำหรับรูปแบบของมังงะและอะนิเมะนั้น ในอดีตจะเป็นเรื่องลึกลับ ไซไฟ(Sci-Fi) ผจญภัย ความรัก ฯลฯ ซึ่งในแง่ของความรักนั้น ก็จะเป็นความรักที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ชายและผู้หญิง แต่ในปัจจุบันนี้ พบว่ารูปแบบของความรักนั้นได้แปรเปลี่ยนไป กล่าวคือ ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ผู้ชายและผู้หญิงแต่เป็นความรักที่เหนือกว่า (Superior) ซึ่งเป็นความรักที่เกิดขึ้นระหว่างเพศเดียวกัน โดยที่มีเรื่องเซ็กซ์ (เพศสัมพันธ์) เข้ามาเกี่ยวข้อง

จะเห็นได้ว่าความรักที่เกิดขึ้นระหว่างเพศเดียวกันนั้น ได้มีการแพร่กระจายไปยังสื่อต่างๆในสังคมญี่ปุ่น โดยเฉพาะในมังงะและอะนิเมะ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะทางวัฒนธรรมนั้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาและลักษณะทางวัฒนธรรมของYaoi และ Yuri ผ่านทางมังงะวายและอะนิเมะวาย
2. เพื่อวิเคราะห์Yaoi และ Yuriในด้านเพศภาวะและเพศวิถีผ่านมังงะวายและอะนิเมะวาย

3. ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเพศภาวะในมังงะวายและอะนิเมะวายในประเทศญี่ปุ่นเท่านั้น

4. วิธีการศึกษา

1. เก็บข้อมูล โดยใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

1.1 เก็บข้อมูลจากสื่อตีพิมพ์ชนิดต่างๆ

- หนังสือ
- เอกสารประกอบการเรียน
- เอกสารตีพิมพ์
- เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ (วิทยานิพนธ์)

1.2 เก็บข้อมูลจากฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาโดยนำแนวความคิดและทฤษฎีทางสังคมมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

5. ทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้ทบทวนวรรณกรรม โดยยึดวัตถุประสงค์เป็นตัวตั้งและใช้ข้อมูลจากหนังสือและสื่อออนไลน์มาเป็นแหล่งค้นคว้า

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความเป็นมาและลักษณะทางวัฒนธรรมของYAOI และ YURIผ่านมังงะวาย และอะนิเมะวาย โดยมีแหล่ง คือ ข้อมูลออนไลน์

ข้อมูลออนไลน์

1.1 MARYNA [นามแฝง] เขียนบทความจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง “เรื่องของYaoiและYuri” กล่าวถึงความหมายของYaoiไว้ดังนี้

“Yaoi”(ยะ โออิ/ยา โอ้ย)ถือกำเนิดขึ้นมาในช่วงปลายยุค 70 โดยจุดประสงค์ที่ต้องการล้อเลียนโคลงจีนยุคเก่าซึ่งต้องประกอบด้วย kisyo ten และketsu (บทนำ คำเนินเรื่อง จุดผกผัน บทสรุป) โดยนำมาย่อและสร้างงานที่เป็น [Ya]ma Nashi [O]chi Nashi [I]mi Nashi (ไม่มีไคล์แม็กซ์ ไม่มีประเด็นไม่มีความหมาย)ขึ้นมา

1.2 fffman [นามแฝง] เขียนบทความจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง “ตีความYaoiและShonenaiในแง่มุมมองทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา” กล่าวถึงที่มาของYaoiไว้ดังนี้

ในปี 80 Yaoi กลายเป็นงานที่เป็นการ์ตูนล้อเลียนชายสองคนซึ่งมีความสัมพันธ์กัน โดยเน้นเนื้อหาทางเพศเป็นหลัก ส่วน “Shonen Ai” (โชเน็น ไอ) เน้นความโรแมนติกเป็นหลัก Yaoi ไม่ใช่ความรักระหว่างเกย์แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรักที่เหนือกว่าระหว่างคนต่างเพศทั่วไป

ทั้ง Yaoi และ Shonenai เกิดจากความเชื่อของผู้หญิงทั้งในระดับจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกที่ว่า การแต่งงานคือจุดสิ้นสุดของความโรแมนติก เพราะต้องทำหน้าที่ภรรยา, แม่, และแม่บ้านที่แสนจะยุ่งยาก ดังนั้นผู้หญิงที่นิยม Yaoi และ Shonenai มักอยู่ในสังคมที่ชายเป็นใหญ่ (มักเป็นสังคมตะวันตก) การแสวงหาความโรแมนติกโดยที่รู้สึกดีมากกว่าผู้หญิงไม่มีวันได้รับความรักอันแสนหวานชั่วชีวิตจากผู้ชายได้ จึงกลายเป็นให้ผู้ชายด้วยกันเป็นผู้รับความรักนั้นเสียเลย ซึ่งบางทีนี่อาจเป็นสัญลักษณ์ของความต้องการนิกรมานประเพณีของผู้หญิงญี่ปุ่นก็ได้

ทั้ง Yaoi และ Shonenai คือสัญลักษณ์ของความโรแมนติกขั้นสุดยอดที่ไร้แรงริษยาจากนักอ่านเป็นความรักที่อยู่เหนืออุปสรรคทั้งปวง โดยเฉพาะอุปสรรคในเรื่องเพศ ที่คนทั่วไปมักมองเป็นครั้งแรกในการเลือกคนรักว่าควรเป็นคนละเพศกัน ซึ่งที่จริงแล้วตัวเอกชายที่ทำหน้าที่แทนนางเอกก็คือสัญลักษณ์ของเพศหญิงนั่นเอง เพราะมักมีรูปร่างหน้าตาออร่าอ่อนแอหวานหยดไม่ต่างจากผู้หญิงจริงๆ นิสัยก็มักจะเซ็กซี่ทิฟและอ่อนไหวแบบผู้หญิงแต่เนื่องจากเพศหญิงเป็นเพศที่มีความริษยาสูงนางเอกบางคนทำตัวน่าหมั่นไส้ไม่เป็นกุลสตรีที่ดีเหมือนที่นักอ่านหญิงได้รับการสอนสั่งมาจึงได้เกิดเรื่องรักที่ไม่มีทางให้คนอ่านรู้สึกริษยานางเอกได้ ซึ่งก็คือเรื่องรักที่ไร้นางเอกนั่นเอง

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงทฤษฎีว่าด้วยบุคคลที่ 3 ซึ่งอธิบายว่าเวลาเราพูดถึงสิ่งไม่ดีของตนเองนั้นยากแต่หากพูดถึงสิ่งไม่ดีของคนอื่นนั้นง่ายกว่า ดังนั้นความรักแบบผิดศีลธรรมหรือรักแบบรุนแรงถ้าใช้นางเอกเพศหญิงอาจทำให้นักอ่านหญิงที่ถูกสอนว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องน่าอายของสังคมยอมรับไม่ได้ แต่ถ้านางเอกเป็นผู้ชายซึ่งไกลตัวออกไปหน่อยทำให้ยอมรับได้ง่ายขึ้นหรือแค่การจินตนาการถึงเรื่องเพศระหว่างชายหญิงก็ถือเป็นเรื่องน่าอายในสังคมที่เคร่งครัดแบบญี่ปุ่นแล้ว ดังนั้นการจินตนาการถึงชายสองคนบนเตียงเดียวกันจึงรู้สึกขัดเงินน้อยกว่า

1.3 ปลาเงิน_ปลาทอง [นามแฝง] เขียนบทความจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง “การ์ตูนยูริ คืออะไร” กล่าวถึงที่มาของ Yuri ไว้ดังนี้

“Yuri” นั้นแรกเริ่มการใช้คำนี้มาจากนาย Bongaku Itou ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการนิตยสารเกย์ Barazoku โดยที่พวกผู้ชายที่เป็นเกย์ ซึ่งในประเทศญี่ปุ่นเรียกว่า “กลุ่มBoys' love” สัญลักษณ์ของกลุ่มคือ Bara (กุหลาบ) ดังนั้นเขาจึงกล่าวว่าฝ่าย “Girls' love” ก็ควรใช้สัญลักษณ์ของกลุ่มว่า “Yuri (ดอกทิวลิป)” ด้วยเช่นกัน แม้ว่าการแต่งตั้งเช่นนี้ของเขาจะไม่ได้รับความเห็นชอบจากบรรดาสาวเลสเบียนญี่ปุ่นทั้งหลายก็ตาม

ในระยะแรก Yuri ถูกเขียนขึ้นมาเพื่อนักอ่านชายในลักษณะของหนังสือการ์ตูน ไปประเภทหนึ่งเพื่อสร้างความแปลกใหม่ให้กับท้องตลาดในยุคนั้น แต่ในขณะปัจจุบันกลุ่มผู้อ่านได้ขยายกลุ่มมากขึ้นเป็นผู้หญิงที่

เป็นheterosexual, Lesbian, และผู้ชายทั่วไปตามพล็อตเรื่องที่ปรับเปลี่ยนมากยิ่งขึ้นซึ่งจะมีกลุ่มผู้อ่านที่หลากหลายกว่าการ์ตูนประเภทYaoiซึ่งเป็นการ์ตูนชายรักชายที่ฐานผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นนักอ่านเพศหญิง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์YAOI และ YURI ในด้านเพศภาวะและเพศวิถีผ่านมังงะวาย

และอะนิเมะวาย โดยมีแหล่งข้อมูล 2 แหล่งคือข้อมูลออนไลน์และสื่อสิ่งตีพิมพ์

สื่อสิ่งตีพิมพ์

2.1 ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์(2551)เขียนหนังสือเรื่องเพศวิถี: นิยามความหมาย และพัฒนาการกรอบแนวคิดกล่าวถึงเพศวิถีไว้ดังนี้

ความหมายของเพศวิถี (Sexuality)มี 6 ประการด้วยกัน ดังนี้

1. การโยงใยความเชื่อว่าคุณค่าความหมายเรื่องเพศซึ่งความเชื่อและความหมายเรื่องเพศอาจจะเป็นสิ่งที่สามารถขัดแย้งหรือสอดคล้องกันก็ได้มนุษย์จะปฏิบัติตามความคิดทางเพศวิถี (Sexuality) ที่ได้รับมาเพศวิถี (Sexuality) มีองค์ประกอบ 3 ส่วนหลักคือความปรารถนาวิถีปฏิบัติและอัตลักษณ์เรื่องเพศ มีความคล้ายคลึงกับ Genderกล่าวคือเป็นสิ่งที่แบ่งออกเป็น 2 เพศและถูกกำหนดโดยเพศภาวะ (Gender) เช่นกันเพศสภาพเป็นตัวจำกัดว่ามนุษย์ควรจะรักชอบใครและอย่างไรภาษาที่พูดถึงเพศวิถี (Sexuality) จึงออกมาในรูปแบบHomosexuality Heterosexuality และBisexuality มนุษย์เป็นได้เพียงหญิงหรือชายเพศภาวะ (Gender) หรือเพศวิถี (Sexuality) จึงถูกกำกับกันไปมา
2. เป็นเรื่องของ การนำเสนอร่างกายมนุษย์ไม่ได้ออกมาปรากฏกายทางสังคมตั้งแต่เกิดแต่มีมีการปรุงแต่งร่างกายตามกรอบคิดทาง เพศวิถี (Sexuality) ที่ว่าผู้หญิงควรมีการกำหนดมีรูปร่าง ผิวกายอย่างไร เวลามาเสนอร่างกาย ประเด็น คือเราต้องการให้คนอื่นเห็นเราอย่างไร เป็นผู้หญิงหรือผู้ชายคนที่เคร่งครัดกับการเป็นผู้ชายจึงไม่ยอมใส่เสื้อสีชมพู เป็นต้น การแสดงร่างกายส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์ทางเพศผ่านการนำเสนอร่างกาย
3. เป็นเรื่องของ การกระทำกริยามารยาทการพูดจาทำทีของคนเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางสังคมและอัตลักษณ์ทางเพศขึ้นอยู่กับแต่ละคนเห็นตัวเองเป็นอย่างไร
4. เป็นเรื่องของ การตั้งคูดทางเพศเพศวิถี (Sexuality) เป็นสิ่งที่กำหนดว่าลักษณะแบบนี้มีคุณค่า หรือเป็นความสวยความงามในแท้ที่จริงแล้วการตั้งคูดทางเพศขึ้นอยู่กับคุณค่าที่สังคมให้กับลักษณะบางชนิด

- มิได้เป็นไปโดยอิสระหากแต่ขึ้นอยู่กับเบื้องหลังทางสังคมอาทิชนชั้นและอาชีพคุณค่าทางเพศเป็นสิ่งที่มีการนำเสนอในหลากหลายแง่มุมของสังคมซึ่งอาจมีจำนวนของการยอมรับและไม่ยอมรับต่างกัน
5. เป็นเรื่องของชุดกติกาว่าด้วยความสัมพันธ์มีตั้งแต่ความสัมพันธ์ควรเริ่มต้นดำเนินไปจนถึงความสัมพันธ์ควรจบอย่างไรในบางสังคมการเริ่มต้นเป็นสิ่งที่เกิดจากการกำหนดจากครอบครัวแต่ปัจจุบันเป็นเรื่องของความพึงพอใจทางเพศ
 6. เป็นเรื่องของกรนิยามว่าอะไรคือเรื่องของเพศความปกติและผิดปกติของเพศเป็นอย่างไร

2.2 นาดยา อยู่คง(ม.ป.ป)เขียนเอกสารประกอบการสอนรายวิชา 450366 สังคมปัจจุบันในเอเชีย ตะวันออกได้กล่าวถึงเพศภาวะไว้ดังนี้

เพศภาวะ(Gender) คือ สิ่งที่สังคมสร้างขึ้นมาจากวิถีคิดหรือค่านิยมที่มีต่อเพศสรีระ(Sex) เช่น บางสังคมจะมองว่าลักษณะร่างกายของผู้หญิงต้องตั้งครรรค์ เป็นแม่ สามารถให้นมลูกได้จึงจำเป็นต้องเป็นฝ่ายเลี้ยงลูก ทำให้ผู้หญิงต้องเป็นแม่บ้าน พื้นที่สำหรับผู้หญิงคือบ้าน ปล่อยให้ผู้ชายมีพื้นที่ในเรื่องนอกบ้าน เช่น ค้าขายติดต่อโลกภายนอก บทบาททางเศรษฐกิจ แต่บางสังคมมีวิถีคิดต่อเพศสรีระที่แตกต่างกันออกไป ผู้หญิงก็อาจมีบทบาททางเศรษฐกิจ ทางการเมืองและศาสนา พิธีกรรม ดังนั้นวิถีคิดที่เพศสรีระที่แตกต่างกัน ก็จะเกิดความแตกต่างของเพศภาวะในแต่ละสังคมไปด้วย

บทบาทของเพศภาวะ(Gender)

เพศภาวะเป็นตัวกำหนดลักษณะ“บุคลิกภาพ” ผู้หญิงต้องมีบุคลิกที่อ่อนหวานง่าย ผู้ชายต้องเป็นผู้นำ กล้าหาญเข้มแข็ง และ“การแสดงทางด้านอารมณ์ความรู้สึก” ผู้หญิงสามารถร้องไห้ได้ ผู้ชายห้ามแสดงความเสียใจ ร้องไห้ รวมทั้งกำหนด“แนวทางการประพฤติตัว” เช่น การแต่งกายผู้หญิงต้องสวมกระโปรง ส่วนผู้ชายต้องสวมกางเกง การพูดจาผู้หญิงต้องพูดคำว่า“ค่ะ” ผู้ชายต้องพูดคำว่า“ครับ” แม้แต่กิจกรรมในยามว่างและการเล่นที่เหมาะสม ก็ยังถูกกำหนดโดยเพศภาวะ เช่น ผู้หญิงเล่นทำอาหาร เย็บปักถักร้อย มีของเล่นเป็นตุ๊กตา ผู้ชายจะออกไปเล่นกีฬา มีของเล่นคือรถและปืน นอกจากนี้เพศภาวะยังเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศแนวทางการศึกษา ผู้หญิงจะต้องเรียนสายศิลป์ภาษา คหกรรม เย็บผ้า ผู้ชายจะต้องเรียนสายวิทย์ วิศวกรรม ช่างสาขาต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการมองว่าอาชีพอะไรเหมาะสมกับเพศใด เช่นผู้หญิงต้องเป็นพยาบาล เลขานุการ ผู้ชายจะต้องมีอาชีพเป็นหมอ ตำรวจ ทหาร เป็นต้น

ในเรื่องเพศสัมพันธ์นั้น เพศภาวะอาจทำให้เกิดความคิดว่าผู้หญิงจะต้องเก็บความต้องการทางเพศและต้องเป็นฝ่ายถูกระงับ ในขณะผู้ชายจะเป็นฝ่ายกระทำและกำหนดการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลในการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเพศว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชายที่เท่าเทียมกัน ผู้หญิงและผู้ชายไม่รู้สึกว่าเพศใดเหนือกว่า หรือเป็นความสัมพันธ์ที่ผู้หญิงรู้สึกด้อยกว่าและต้องพึ่งพิงผู้ชาย

กาลเทศะต่างเพศภาวะก็ต่างไป

เมื่อเพศภาวะเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดโดยสังคมและวัฒนธรรม เพศภาวะจึงไม่มีความเป็นสากลหรือเหมือนกันทั่วโลก เราจะพบว่าในแต่ละสังคมแต่ละวัฒนธรรม จะมีลักษณะเพศภาวะแตกต่างกันออกไป ซึ่งส่งผลให้เกิดความคาดหวังหรือข้อเรียกร้องที่ต่างกันไปสำหรับผู้หญิงและผู้ชาย เช่น อาชีพค้าขาย ในสังคมจีนมีค่านิยมให้ผู้ชายประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งแตกต่างกับสังคมไทยที่นิยมให้ผู้หญิงประกอบอาชีพนี้ ส่วนหน้าที่การเลี้ยงดูพ่อแม่ในสังคมจีนลูกชายมีหน้าที่เลี้ยงดูพ่อแม่ แต่สังคมไทย (ดั้งเดิม) จะคาดหวังให้ลูกสาวเป็นฝ่ายเลี้ยงดูพ่อแม่แทน โดยเฉพาะลูกสาวคนเล็ก นอกจากนี้ในแต่ละชนชั้นหรือกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน เพศภาวะก็จะแตกต่างกันออกไปด้วย เช่น ในอดีตผู้หญิงที่มีฐานะร่ำรวยไม่จำเป็นและไม่นิยมทำงานนอกบ้าน จะมีบทบาทเป็นแม่บ้านเลี้ยงดูลูก ในขณะที่ชาวบ้านทั่วไป ผู้หญิงจะทำงานนอกบ้านในไร่ในนาเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย

แนวความคิดเรื่องเพศภาวะ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและบริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เช่น ในอดีตผู้หญิงอีสานทุกคนต้องมีความรู้ความสามารถในการทอผ้า เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตและพิธีกรรม แต่ปัจจุบันผู้หญิงไม่จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะในการทอผ้าอีกต่อไป เนื่องจากการเกิดโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอผ้าเป็นจำนวนมาก จึงไม่จำเป็นต้องทอผ้าใช้เหมือนเช่นอดีต หรือในช่วงเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง ผู้ชายมีหน้าที่เป็นทหารออกไปรบ ผู้หญิงก็เข้ามารับบทบาททำงานทั้งตามไร่นาและโรงงานอุตสาหกรรมแทน เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศและครอบครัวดำเนินต่อไป เป็นต้น

ประเภทของเพศภาวะในปัจจุบัน

ก. ความเป็นหญิง

ความเป็นหญิงแท้ มีร่างกายเป็นหญิง (Sex) และมีความเป็นหญิงตามที่สังคมกำหนด (Gender) ต้องมีเพศสัมพันธ์และแต่งงานกับผู้ชาย

สังคม มีการแบ่งประเภทของความเป็นหญิง เป็นหัวเก่า ใหม่ และผสมใหม่กับเก่า และดี /ไม่ดีเช่น ผู้หญิงหัวเก่าที่ดี/หัวเก่าที่ไม่ดี หรือผู้หญิงหัวใหม่ที่ดีและไม่ดี

ความเป็นหญิงเทียมหรือผสม(เลสเบียน)ที่เรียกว่า “เพศที่สาม” มีร่างกายเป็นหญิง (Sex) และไม่มีความเป็นหญิงตามที่สังคมกำหนด (Gender) และมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงเดียวกันเอง สำหรับผู้หญิงที่เล่นบทบาทเป็นชาย (Gender) จะเรียกว่า “ทอม”

ข. ความเป็นชาย

ความเป็นชายที่มีร่างกายเป็นชาย (Sex) และมีความเป็นชายตามที่สังคมกำหนด (Gender) ต้องมีเพศสัมพันธ์และแต่งงานกับผู้หญิง

ความเป็นชายเทียมหรือผสมที่เรียกว่า “เพศที่สาม” สามารถที่แบ่งออกแยกย่อย

ตุ๊ด/กะเทย มีร่างกายเป็นชาย (Sex) และมีความเป็นหญิง (Gender) มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย

เกย์ มีร่างกายเป็นชาย (Sex) และมีความเป็นชาย (Gender) มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย ซึ่งจะมีการแบ่งว่าชายคนใดจะเล่นบทบาทเป็นหญิงหรือชาย(King/Queen)

เกย์(Bisexuality) มีร่างกายเป็นชาย (Sex) และมีความเป็นชาย (Gender) มีเพศสัมพันธ์ทั้งหญิงและชาย

2.3 อรรถจักร สัตยานุรักษ์(2548)เขียนหนังสือเรื่อง “Japanization”กล่าวถึงผู้หญิงในประเทศญี่ปุ่นไว้ดังนี้

ผู้หญิงญี่ปุ่นถูกความคาดหวังของสังคมกำหนดให้รับบทบาทเพียง 2 อย่าง คือ แม่และเมีย และบทบาททั้งสองเป็นบทบาทที่ต้องอาศัยภูมิปัญญาเดิมในการจรรโลงเอาไว้มากที่สุด ไม่ว่าภูมิปัญญาเดิมนั้นจะเป็นของเก่าหรือไม่ก็ตาม ในการชมผู้หญิงที่ยังไม่ได้แต่งงาน ทำงานบ้านเก่งนั้น คนญี่ปุ่นจะชมว่าเป็นผู้หญิงที่น่ารักที่ผู้ชายจะชอบเป็นอย่างมาก เพราะเธอจะเป็น “แม่บ้าน” หรือ โอคุซัง (Okusan) ที่ดีที่สุด

ผู้หญิงญี่ปุ่นและสังคมญี่ปุ่นถูกทำให้เชื่อว่า หน้าทีของ “แม่บ้าน” ที่ดีจะต้องเป็นทาสรับใช้สามีและลูกนั้น เป็นคุณสมบัติของผู้หญิงญี่ปุ่น โดยแท้ ดังนั้นด้วยความคาดหวังและด้วยการรับรู้อัตลักษณ์ของผู้หญิงเช่นนี้ จึงเป็นปัจจัยกำหนดให้ผู้หญิงญี่ปุ่นส่วนใหญ่พยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด แม้ผู้หญิงที่มีการศึกษาและมีโอกาสทำงานนอกบ้าน ก็จะยอมออกจากงานเพื่อเป็นแม่เต็มตัวภายหลังการแต่งงาน

ผู้หญิงญี่ปุ่นที่แต่งงานแล้วจึงเป็นเสมือนส่วนประกอบที่สำคัญของบ้าน เธอจึงไม่มีทางจะเป็นตัวของตัวเองได้อย่างแท้จริง วิถีชีวิตของเธอทั้งหมดตกอยู่ภายใต้กรอบความคิดที่รัดตึงให้เธอทุ่มเทให้กับความเป็นแม่และเมีย และแม้ว่าผู้หญิงญี่ปุ่นสมัยใหม่จะถือว่าตนเองมีอิสระเสรีมากขึ้น แต่ก็อาจกล่าวได้ว่าการมีอิสระเสรีก็มีใช้สิ่งที่ผู้หญิงจะครอบครองได้ตลอดไป เฉพาะในช่วงที่เป็นวัยรุ่นเท่านั้นที่เป็นช่วงเวลาที่ผู้หญิงจะมีเสรีภาพมากที่สุดสามารถทำอะไรได้ตามใจตัวเองมากกว่าในช่วงอื่นของชีวิตและจะเสียดความเป็นปัจเจกชนไปทันทีที่แต่งงานแล้ว

การสร้างการรับรู้และความคาดหวังของสังคมที่มีต่อผู้หญิงว่าบทบาทที่เหมาะสมของเธอคือการเป็นแม่บ้าน ก่อให้เกิดความ มืดอัดไม่น้อยในกลุ่มผู้หญิงสมัยใหม่ที่ได้เริ่มตั้งคำถามว่า ทำไมผู้หญิงที่ต้องเป็นแม่บ้านและทำไมในขณะที่ผู้ชายมีชีวิตในการทำงานและมีชีวิตส่วนอื่นๆนอกบ้านได้ แต่ผู้หญิงกลับมีพื้นที่เพียงแค่งานที่บ้านเท่านั้น ซึ่งในความเป็นจริงนั้น การแบ่งงานกันทำระหว่างนอกบ้าน กับในบ้าน และแยกการทำงานในสองพื้นที่ออกจากกัน โดยใช้เพศเป็นตัวกำหนดนั้น เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อสังคมญี่ปุ่นเริ่มเกิดคนชั้นกลางนี้เอง กล่าวคือแม้ว่าสังคมเศรษฐกิจญี่ปุ่นจะมีความเจริญเติบโตมานานจนเกิดมีคนชั้นกลางรุ่นเก่า แต่ในช่วงก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจเข้าสู่สมัยใหม่อย่างเต็มตัวและเกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในช่วงระหว่างทศวรรษ 1950-1970 นั้นไม่ปรากฏว่ามีการแยกกันระหว่าง “บ้าน” กับ “ที่ทำงาน” ดังนั้นผู้หญิงญี่ปุ่นเองแม้ว่าต้องทำหน้าที่ของแม่ตามธรรมชาติ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะแยกหน้าที่แม่ออกจากการผลิต ตามปกติ ผู้หญิงชาวญี่ปุ่นเกือบทั้งหมดก็ให้นมลูกระหว่างที่ตนเองทำงานอยู่ในไร่ยา และ โอกาสการให้นมลูกกลับเป็น โอกาสดีสำหรับเธอที่จะได้พักจากการทำงานในไร่ยา แม้จะเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ ในขณะที่คนชั้นกลางปัจจุบันกลับรู้สึกว่าการให้นมลูกนั้นเป็นภาระอันใหญ่หลวงเหลือเกิน(เพราะต้องคอยตื่นอยู่บ่อยๆในยามค่ำคืน)

คนชั้นกลางรุ่นเก่าที่เติบโตมาพร้อมกับการค้าในระยะแรกๆนั้น บ้านกับร้านค้าไม่ได้แยกออกจากกัน และร้านค้าทั้งหลายไม่ได้บริหารและดำเนินการ โดยใช้ลูกจ้าง แต่ต้องอาศัยแรงงานในครอบครัว ดังนั้นผู้หญิงจึงไม่ได้ถูกทำให้กลายเป็นแม่บ้านเพียงอย่างเดียว ผู้หญิงญี่ปุ่นในยุคนี้ต้องช่วยครอบครัวค้าขายไปพร้อมกับ การเลี้ยงดูลูก พร้อมกันนั้นการรับประทานอาหารในครัวเรือนของชาวญี่ปุ่นก็ไม่ได้มีความวิไลสมานาหรืมีการประดิษฐ์ประดอยให้สวยงามเหมือนที่เราเข้าใจในปัจจุบัน อาหารก็ล้วนแล้วแต่ เป็นอาหารธรรมดาที่ไม่จำเป็นต้องใช้การปรุงแต่ง ดังนั้นผู้หญิงญี่ปุ่นก็สามารถถอนตัวเองจากงานในไร่ยาหรืองานในร้านค้ามาทำอาหารในแต่ละมื้อโดยไม่ได้ใช้เวลามากมายนัก อย่างน้อยที่สุดก็สามารถหยิบจับเอาวัตถุดิบที่อยู่รอบตัว

มาปรุงอาหารได้ สำหรับการเตรียมอุปกรณ์การทำอาหารอื่นๆที่เป็นงานหนักผู้ชายญี่ปุ่นก็เป็นผู้ทำไว้ให้แล้ว เช่น หาพื้น เป็นต้น

การที่ไม่ได้แยกแยะระหว่าง “บ้าน” กับ “ที่ทำงาน” ในระบบการผลิตที่เป็นจริง จึงทำให้ไม่เกิดความคิดและความเชื่อว่าผู้หญิงญี่ปุ่นต้องเป็นแม่บ้านเท่านั้น ทว่าความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นั่นคือ การขยายตัวอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่ทศวรรษ 1950 เป็นต้นมา ได้เกิดกระบวนการแยก “บ้าน” และ “ที่ทำงาน” ออกจากกันอย่างเข้มข้นและกว้างขวาง คนชั้นกลางรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับการทำงานในบริษัทได้กลายมาเป็นฐานที่สำคัญของการสร้าง “แม่บ้าน” ขึ้น งานบ้านที่เคยเป็นเพียงส่วนหนึ่งของชีวิตผู้หญิงได้กลายเป็นทั้งหมดของชีวิตผู้หญิงนับแต่นั้นมา พร้อมกันกับกระบวนการการแยก “บ้าน” กับ “ที่ทำงาน” ออกจากกัน ซึ่งทำให้เกิดการแยกระหว่างงานนอกบ้านกับงานในบ้าน การขยายตัวของอุตสาหกรรมอย่างมากในช่วงแรกๆ เป็นอุตสาหกรรมประเภทที่ต้องการแรงงานผู้ชายมากกว่าผู้หญิง

ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้ผู้หญิงญี่ปุ่นกลายมาเป็น “แม่บ้าน” พร้อมกับการผลิตอุดมการณ์เรื่องการทำงานบ้านเต็มเวลา โดยยั้เน้นให้เห็นว่าคุณค่าของลูกผู้หญิงอยู่ที่การรับใช้สามีและลูก อุดมการณ์เช่นนี้ปรากฏในการสื่อสารหลายรูปแบบ นับตั้งแต่วรรณกรรม เพลง ฯลฯ

การเกิดขึ้นของ “แม่บ้าน” นี้จะเห็นว่าเกิดขึ้นพร้อมๆกับกระบวนการการสร้าง “ความเฉพาะ” ของญี่ปุ่นขึ้นมา เช่น การสร้างภาพอาหารญี่ปุ่นที่วิไลสมาราขึ้น เกิดการยกระดับการแต่งดอกไม้ให้สวยงาม เพื่อแสดงความเป็นญี่ปุ่น จึงทำให้ “แม่บ้าน” ต้องผนวกเอางานสร้าง “ความเฉพาะ” ของญี่ปุ่นนี้เข้าไปในชีวิตตนด้วย

สำหรับสังคมญี่ปุ่น ความเปลี่ยนแปลงหลายๆด้านที่ประกอบกันเข้านี้เอง ได้ทำให้ “แม่บ้าน” หรือ โอคุซัง เป็นคำที่มีความหมายอย่างยิ่ง เพราะกลายเป็นสถาบันหลักที่ก่อให้เกิดการถ่ายทอดความเฉพาะของญี่ปุ่น การเป็นตลาดภายในให้แก่อุตสาหกรรม การดูแลและจรรโลงระบบครอบครัวแบบใหม่ และเปิดโอกาสให้ผู้ชายแสวงหาความรู้และการทำงานอย่างเต็มที่ ดังนั้นผู้หญิงญี่ปุ่นจึงยอมรับที่จะเปลี่ยนตนเองมาสู่การใช้ชีวิตในพื้นที่เฉพาะภายในบ้าน โดยความยินยอมพร้อมใจเป็นเวลานานทีเดียว

แนวคิดที่นำมาใช้ในหัวข้อวิจัย

การศึกษาหัวข้อวิจัยนี้ได้มีการนำแนวคิดต่างๆมาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยมีแหล่งข้อมูล คือ ข้อมูลออนไลน์

ข้อมูลออนไลน์

3.1 แนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminist)

วารุณี ฐิริสินสิทธิ์(2545)เขียนหนังสือเรื่อง"สตรีนิยม ขบวนการอุดมคติแห่งศตวรรษที่20 "กล่าวถึงแนวคิดสตรีนิยมไว้ว่า

แนวคิดเรื่องสตรีนิยมเกิดขึ้นจากการที่ผู้หญิงในสมัยก่อนนั้น ถูกมองว่ามีศีลธรรมและสติปัญญาที่ด้อยกว่าผู้ชาย เป็นตัวแทนของความรู้สึกและความไม่มีเหตุผล ทำให้อำนาจทั้งหมดทั้งในชุมชน ครอบครัว และสังคมตกอยู่ในความครอบครองของผู้ชาย ก่อให้เกิดการกีดกันทางเพศขึ้นและได้ขยายเป็นวงกว้างขึ้นเรื่อยๆจากระดับครอบครัวไปสู่ระดับสังคมในที่สุด กระทั่งในช่วงศตวรรษที่ 17ระบบคิดและอุดมการณ์ทางสังคมเริ่มมีเปลี่ยนแปลง เกิดแนวคิดที่เรียกว่า “แนวคิดเสรีนิยม” ขึ้น ซึ่งเน้นการให้อิสระความเป็นปัจเจกบุคคลและโอกาสที่เท่าเทียมกัน ก่อให้เกิดการเรียกร้องหาความเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่เท่าเทียมกันทางเพศขึ้น นั่นก็คือ “แนวคิดสตรีนิยม” โดยสาเหตุสำคัญที่เกิดแนวคิดนี้ขึ้น ก็เพราะได้เห็นความมือคติของผู้ชายที่มองว่าผู้หญิงเป็นเพียงเพศชายขอบของสังคมและด้วยมุมมองที่ว่าผู้หญิงตกอยู่ในสถานะที่ยากลำบากเพราะระบบสังคมที่ไม่เป็นธรรม

แนวคิดสตรีนิยมสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 สาย คือ 1).สายเสรีนิยม สตรีนิยมสายนี้มีความเชื่อในความเป็นปัจเจกบุคคลที่มีเหตุผล แต่ความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นก็จะต้องมีผลประโยชน์ส่วนตัวด้วย ดังนั้นรัฐจึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดกฎเกณฑ์ กฎหมายให้คนปฏิบัติตามเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการมองปัจเจกบุคคลในลักษณะที่เท่าเทียม และรัฐต้องมีขอบเขตที่จะไม่เข้าไปล่วงละเมิดปริมณฑลส่วนตัวของปัจเจกบุคคล ซึ่งก็ทำให้เกิดความเชื่อในเรื่องความเหมือนกันระหว่างเพศ กล่าวคือ เกิดมุมมองว่าผู้หญิงก็เป็นมนุษย์ที่ควรได้รับสิทธิต่างๆเช่นเดียวกับผู้ชาย และควรเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เข้าไปมีบทบาททางสังคมได้อย่างเท่าเทียมผู้ชาย 2).สายสุดขั้ว มองว่า แม้วาระบบชายเป็นใหญ่จะฝังตัวอยู่ในทุกระดับของโครงสร้างทางสังคม แต่การกดขี่ที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจาก “ความเป็นหญิง” หมายความว่า ผู้หญิงถูกกดขี่ เพราะเพศของเธอ ดังนั้นสตรีนิยมสายนี้ จึงเสนอให้มีการรื้อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมืองทั้งหมดอย่า งถอนรากถอนโคน เพราะโครงสร้างดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ผู้ชายเอาเปรียบผู้หญิง 3).สายวัฒนธรรม มองว่าการเรียกร้องและสิ่งที่ผู้หญิงได้รับจากระบบ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของการศึกษาหรือกฎหมายที่เท่าเทียมกันนั้น ไม่ได้ทำให้ผู้หญิงได้รับความเท่าเทียมอย่างแท้จริง สตรีนิยมสายนี้จึงสนใจในเรื่องของความเป็นตัวตนและการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้หญิงเองมากกว่าที่ตัวระบบ

องค์ความรู้ที่ได้จากสตรีนิยม คือ การชี้ให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับเพศ ไม่ว่าจะ เป็น *สรีระ อารมณ์ พฤติกรรม อัตลักษณ์* ล้วนถูกสร้างมาจากบรรทัดฐานของผู้ชายหรือสังคมมาตรฐานรักต่างเพศที่ให้อำนาจแก่ผู้ชาย นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นว่าการสร้างความรู้เกี่ยวกับเพศเป็นเรื่องของการเมืองที่สะท้อนอำนาจให้แก่ผู้ชาย และยังชี้ให้เห็นอีกว่าการแสดงออกทางเพศของมนุษย์มีความซับซ้อนระหว่างการแสดงบทบาทตามเพศสรีระกับการแสดงอารมณ์ปรารถนาของการชุกซ่อนอยู่ภายใน โดยทั้งสองส่วนนี้อาจจะสัมพันธ์กันหรือไม่สัมพันธ์ก็ได้ ซึ่งความคิดนี้มีความสัมพันธ์กับเพศวิถีที่มาจากกระบวนการทัศน์แบบสารัตถะนิยม หรือเชื่อมั่นในความจริงตามธรรมชาติ เป็นการทำให้ผู้หญิงและผู้ชายถูกแบ่งแยกออกจากกัน ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องเพศในสังคม ต้องมองความสัมพันธ์ระหว่าง “เพศสรีระ” และ “เพศสภาพ”

ในแง่ของความหลากหลายทางเพศนั้น สตรีนิยมมองว่า *ความเป็นหญิง* และ *ความเป็นชาย* นั้น มีความซับซ้อนกัน หมายความว่า การแสดงบทบาทตามเพศสรีระอาจเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการแสดงอัตลักษณ์ แต่การแสดงความเป็นหญิงและความเป็นชายที่ไม่เป็นไปตามเพศสรีระนั้น ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มนุษย์สามารถแสดงออกในสถานการณ์ต่างๆ ได้ ผู้หญิงไม่ได้มี *เอกภาพ* หรือ *เป็นสิ่งที่มั่นคง* แต่การแสดงออกความเป็นผู้หญิงนั้นทำได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรม เช่นเดียวกับความเป็นชายที่มีหลายลักษณะ ดังนั้นการแสดงออกและการแสดงความหมายถึงความเป็นหญิงความเป็นชายจึงไม่ใช่สิ่งตายตัว และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับบรรทัดฐานของรักต่างเพศ ที่พยายามควบคุมผู้หญิงผู้ชายให้อยู่ภายใต้กฎเพศสรีระเท่านั้น เพศสภาพของชายและหญิงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามพฤติกรรม ทำให้การแสดงความเป็นหญิงและความเป็นชายมีความหลากหลายหรือมีลักษณะเป็น *การแสดง* มากกว่าจะเป็น *อัตลักษณ์* ตายตัวที่ยึดโยงอยู่กับอวัยวะเพศ นักสตรีนิยมจึงได้ชี้ให้เห็นมนุษย์สามารถแสดงออกในบทบาทและอัตลักษณ์ทางเพศได้หลายแบบ แต่เพราะถูกสังคมควบคุมจำกัดด้วยบรรทัดฐานของรักต่างเพศและวิทยาศาสตร์ จึงทำให้การแสดงออกทางเพศจำกัดอยู่แค่เพียง *เพศ* ทางชีววิทยา ซึ่งแบ่งออกเป็นสองเพศเท่านั้น คือ เพศชายและเพศหญิง และบุคคลก็ต้องแสดงออกให้ตรงตามเพศสรีระ หากแสดงบทบาทตรงข้ามกับเพศสรีระก็จะถูกมองว่า “ผิดปกติ” สตรีนิยมจึงพยายามลบล้างมายาคติที่เกิดจากระบบสองเพศ และเสนอให้มองการแสดงออกทางเพศในมิติทางสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งชี้ให้เห็นว่ามีอำนาจทางสังคมบางประการเข้ามากำหนดและควบคุมความเข้าใจในเพศสภาพและเพศวิถีของมนุษย์ จึงต้องมีการรื้อถอนอำนาจเหล่านั้น เพื่อไม่ให้เกิดการแบ่งแยกกีดกันและสร้างอคติให้กับกลุ่มคนที่ม้อัตลักษณ์ทางเพศที่ต่างไปจากบรรทัดฐานที่สังคมกำหนด

3.2 แนวคิดควีเรีย (Queer Theory)

นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ เขียนบทความจากอินเทอร์เน็ตเรื่อง “แนวคิดทฤษฎีเรื่อง ความหลากหลายทางเพศ” ได้กล่าวถึงแนวความคิดเคียวร์ไว้ดังนี้

แนวความคิดเคียวร์นี้ เกิดจากการวิพากษ์วิจารณ์"วาทกรรม อำนาจและความรู้" ของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) และได้พัฒนาจนก่อเกิดเป็นแนวความคิดนี้ขึ้น

เคียวร์มองว่าสรรพสิ่งต่าง ๆ นั้น ไม่มีความเป็นสากล แม้กระทั่งเรื่องเพศเองก็ด้วยเช่นกัน เคียวร์พยายามอธิบายถึงเรื่อง"ลักษณะเฉพาะ" "ความเป็นท้องถิ่น" "พื้นบ้าน" เพื่อให้เห็นความซับซ้อนที่ปรากฏอยู่ในเรื่องเพศ และเมื่ออัตลักษณ์ทางเพศที่ปรากฏอยู่ในตัวคนเป็นสิ่งที่ไม่มีเอกภาพ ดังนั้นอัตลักษณ์ชาย หญิง เกย์ เลสเบียน กะเทย คนข้ามเพศ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นอัตลักษณ์ที่ไม่มีแก่นแท้แน่นอน แต่จะเปลี่ยนแปลงไปตามความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวคนกับสังคม

เคียวร์จึงไม่เชื่อเรื่องความจริงแท้ของเพศภาวะและเพศวิถี และทำให้พรมแดนเรื่องเพศสภาพและเพศวิถีเข้ามาบรรจบกัน ทั้งรักต่างเพศและรักร่วมเพศล้วนสามารถอธิบายตัวตนทางเพศสภาพ หรือให้ความหมายกับความเป็นหญิงและความเป็นชายเพื่อที่จะสร้างอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งทำให้เพศสภาพและเพศวิถีได้ขยายขอบเขตออกไปจากเดิม โดยไม่จำเป็นต้องยึดติดกับการแยกขั้ว นอกจากนี้เคียวร์ยังชี้ให้เห็นว่าระบบรักต่างเพศหรือบรรทัดฐานแบบรักต่างเพศทำให้เกิดการกีดกันและการแบ่งแยกเพศ ส่งผลให้กลุ่มคนที่เป็นเพศอื่นๆ เช่น เกย์ กะเทย เลสเบียน กลายเป็นคนชายขอบ เพราะกลุ่มคนรักเพศเดียวกันถูกจัดให้เป็นความ"ผิดปกติ" สิ่งเหล่านี้คืออำนาจที่รักต่างเพศพยายามกดทับกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมและอัตลักษณ์เพศเดียวกัน

แนวคิดเคียวร์จึงเป็นแนวคิดที่ต้องการรื้อถอน/ทำลายความคิดแบบคู่ตรงข้าม และ ความคิดแบบสารัตถะนิยม เพื่อที่จะอธิบายว่าการจัดแบ่งประเภท"เพศภาวะ" และ "เพศวิถี"นั้น เป็นผลผลิตทางสังคม ไม่ใช่สิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมา และมองว่าการแสดงออกทางเพศของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไร้ขอบเขต ไม่หยุดนิ่ง ไม่คงที่ และ"ลื่นไหล"ไปตามบริบทต่างๆ การแสดงอัตลักษณ์ทางเพศจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้

ผลการวิจัย

ในอดีตการ์ตูนญี่ปุ่นมีลักษณะของเนื้อเรื่องทีกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง แต่ในปัจจุบันนั้นได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางเพศที่หลากหลาย ทำให้การ์ตูนญี่ปุ่นในปัจจุบันได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ 1. เฮนไต (Hentai) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง 2. ยาโออิ/ยาโอ้ย (Yaoi) มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย และ 3. ยูริ (Yuri) มีเนื้อหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง

สำหรับ Yaoi และ Yuri นั้น จะแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ Seme(เซะเมะ/เสะ) หรือ "ฝ่ายรุก" จะเป็นตัวแทนของ "เพศชาย" จึงมีลักษณะรูปร่างที่แข็งแกร่ง ผสมสัน คุณมีฐาน และมีความเป็นผู้นำ จึงมักจะทำให้เป็นผู้ใหญ่หรือมีอายุมากกว่าอีกฝ่าย ซึ่งในที่นี้หมายถึงฝ่ายรับนั่นเอง และ Uke(อุเคะ) หรือ "ฝ่ายรับ" จะเป็นตัวแทนของ "เพศหญิง" จึงมีลักษณะรูปร่างที่บอบบาง ผอมยาว อ่อนโยน และเก่งในเรื่องงานบ้าน จึงมักจะทำให้เป็นนักศึกษาหรือมีอายุน้อยกว่าอีกฝ่าย ซึ่งในที่นี้หมายถึงฝ่ายรุก

1. Yaoi (ยาโอ้ย)

ยุคบุกเบิก (ช่วงปี 1960)

ในยุคนี้ได้ปรากฏภาพวาดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางกายในเชิงสังวาสระหว่างเพศชายกับเพศชาย โดยที่ไม่มีเนื้อเรื่องเล่า/บรรยายแต่อย่างใด โดยผู้วาดคือ ผู้หญิงทั่วไปที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ทั้งแต่งงานแล้วและยังไม่แต่งงาน

ซึ่งภาพวาดเหล่านี้จะปรากฏอยู่ในแผ่นกระดาษและสมุดวาดภาพเท่านั้น โดยจะรับรู้แค่เฉพาะกลุ่มที่เราเรียกว่า "กลุ่มใต้ดิน" ซึ่งภาพเหล่านี้ยังไม่มีคำจำกัดความว่าคืออะไร แต่เป็นที่รับรู้กันในกลุ่มใต้ดินว่าเป็น "สิ่งระบายความอัดอั้น" จากการตกอยู่ภายใต้อำนาจผู้ชายนั่นเอง

ยุคการเปลี่ยนแปลง(ช่วงปลายปี1970)

คำว่า Yaoi ก็ได้ถือกำเนิดขึ้น โดยย่อมาจาก Yamanashi Ochinashi Iminashi (ยามะนะชิ โอนินาชิ อิมินาชิ) แปลว่า ไม่มีเนื้อเรื่องหลัก ไม่มีควมหมาย ไม่มีโคลแมกซ์ ซึ่งเป็นภาพวาดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางกายในเชิงสังวาสระหว่างชายกับชายด้วยกัน โดยในยุคนี้เจตนาธรรมณ์ในการวาดก็ได้เปลี่ยนแปลงไปจากช่วงปี

1960 ผู้ให้นิยาม Yaoi คือ ซาคาตะ ยาซุโกะ และ ฮัตสึรินโกะ ซึ่งพวกเธอต้องการล้อเลียนโครงสร้างของงานเขียนโคลงจินยูกุเก่าซึ่งต้องประกอบด้วย ki (introduction บทนำ), syo (development ดำเนินเรื่อง), ten (transition จุดผกผัน), และ ketsu (conclusion บทสรุป) พวกเธอจึงนำมาจัดทำใหม่โดยสร้างงานที่ Yamanasi (no climax ไม่มีไคลแมกซ์) Ochinashi (no point ไม่มีประเด็น) Iminashi (no meaning ไม่มี ความหมาย) ดังที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น อีกทั้งในยุคนี้ยังมีการก่อตั้งกลุ่ม Boy Love ขึ้นมา เพื่อเขียนงาน Yaoi อีกด้วย โดยกลุ่มที่อ่านในยุคนี้จะเป็นผู้หญิง

ยุคเผยแพร่(ช่วงปี1980 - ปัจจุบัน)

คำว่า Yaoi ได้หมายความถึงงานการ์ตูนล้อเลียนที่มีเนื้อเรื่องบรรยายประกอบด้วย โดยเป็นการ์ตูนที่มีผู้ชายสองคนเป็นตัวเอกและเน้นความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเนื้อหาหลัก และในยุคนี้ก็ได้เกิดการ์ตูนญี่ปุ่นอีกประเภทที่เรียกว่า Shonenai (โชเน็นไอ) หมายถึงการ์ตูนที่มีผู้ชายสองคนเช่นกัน แต่เน้นความรักโรแมนติกและน่ารักอ่อนโยนกว่า ซึ่งทั้ง Yaoi และ Shonenai เป็นการ์ตูนที่กล่าวถึงความรักที่เหนือกว่า (Superior) ความรักระหว่างคนต่างเพศทั่วไป กล่าวคือ เป็นความรักที่เกิดขึ้นกับเพศเดียวกัน(รักร่วมเพศ) ซึ่งในยุคนี้ก็ได้มีการตีพิมพ์เกิดขึ้น และรวมถึงมีโรงพิมพ์เฉพาะ นั่นก็คือ โคดันชะ และ โชงะกุกัง โดยเรื่องแรกที่ตีพิมพ์ คือ เรื่อง *Kaza to Ki no Uta* หรือ *A Poem of Wind and Trees* เป็นงานเขียนของทาเคมิยะ เคย์โกะ เรื่องนี้เป็นเรื่องของกิลเบิร์ต คอคโต เด็กหนุ่มรูปงามในโรงเรียนประจำแห่งหนึ่งที่มีอันต้องร่วมห้องเตียงกับเพื่อนหนุ่มรูปงาม ซึ่งหลังจากที่ได้ตีพิมพ์ไปแล้ว ก็ส่งผลทำให้กลายเป็นวัฒนธรรมการ์ตูนแบบใหม่ และในยุคนี้ก็ได้มีการสร้างภาพยนตร์การ์ตูน หรือที่เราเรียกกันว่า อะนิเมะประเภทนี้เกิดขึ้น โดยเรื่องแรกที่นำมาสร้างคือ เรื่อง *Star Trek คู่เคียวกับสไปด* นั่นเอง นอกจากนี้ยังมีเรื่อง *Thomas' Heart* ซึ่งกลุ่มที่อ่านในยุคนี้จะมีทั้งหญิงและชาย(เกย์) และนอกจากนี้ คำว่า Yaoi ยังได้ถูกแพร่หลายไปในแถบเอเชียด้วยกัน

ในปัจจุบันก็ได้มีตีพิมพ์เป็นภาษาไทยด้วยเช่นกัน รวมถึงอะนิเมะก็ได้มีการแปล/พากย์เป็นภาษาไทยด้วย เช่น *Koori no Mamono no Monogatari* มีชื่อภาษาไทยว่า *ตำนานภูติน้ำแข็ง* ของสยามอินเตอร์ *Yuuyutsu na asa - Gloomy Morning* มีชื่อภาษาไทยว่า *ยามเช้าที่แสนเศร้า* นอกจากนี้ยังมีเรื่องที่โด่งดังและมีการนำมาสร้างเป็นอะนิเมะด้วย คือ เรื่อง *Junjou Romantica* หรือที่เราคุ้นเคยกันดีในชื่อว่า *Innocent Romantica* และมีชื่อภาษาไทยว่า *รักแบบนี้ก็มีในโลก* นอกจากนี้ก็ยังมีเรื่อง *Sensitive Pornograph* , *Papa to KISS IN THE DARK* , *No Money* เป็นต้น

2. Yuri (ยูริ)

ยุคบุกเบิก(ช่วงปี1973)

Yuri มาจากภาษาญี่ปุ่นที่หมายถึง ดอกทิลลี่ แรกเริ่มการใช้คำนี้มาจากนาย Bongaku Itou ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการนิตยสารเกย์Barazoku โดยที่พวกผู้ชายที่เป็นเกย์ (กลุ่ม Boys' love) ใช้สัญลักษณ์ของกลุ่มคือ กุหลาบ (Bara) ดังนั้นเขาจึงกล่าวว่าฝ่าย Girls' love ก็ควรใช้สัญลักษณ์ของกลุ่มว่า Yuri (ดอกทิลลี่) แม้ว่าการแต่งตั้งเช่นนี้ของเขาจะไม่ได้รับความเห็นชอบจากบรรดาสาวเลสเบี้ยนญี่ปุ่นทั้งหลายก็ตาม

ในยุคนี้ การ์ตูนYuri ถูกใช้ในลักษณะที่หมายถึงการ์ตูนโป๊ที่แสดงถึงสัมพันธ์ทางกายระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงด้วยกัน เพื่อความบันเทิงของผู้ชมเพศชายเท่านั้น (พูดง่ายก็คือในระยะแรก การ์ตูน Yuri เป็นซบเซ่ทหนึ่งของการ์ตูนโป๊ของผู้ชายนั่นเอง)

ยุคการเปลี่ยนแปลง(ช่วงปี1990)

Yuri ได้กลายเป็นการ์ตูนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงในลักษณะตั้งแต่มีมิตรภาพ ความผูกพันระหว่างกัน (Tender relationship หรือ Intense emotional connections) ความรักที่โรแมนติก (Romantic Love) ไปจนกระทั่งถึงการมีสัมพันธ์ทางกายร่วมกันระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงด้วยกันอย่างเด่นชัด (Explicit Sex Scenes) ซึ่งโดยส่วนใหญ่ จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความผูกพัน มิตรภาพ ความรักระหว่างกันในรั้วโรงเรียนสตรี ความสัมพันธ์จะเป็นลักษณะ รุนพี่ (Senpai) X รุนน้อง (Kouhai) ซึ่งในยุคนี้ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มผู้เขียนด้วย จากที่ถูกเขียนขึ้นมาโดยนักเขียนการ์ตูนเพศชายก็ได้มีนักเขียนที่เป็นเพศหญิงที่เขียนการ์ตูน Yuri เกิดขึ้นมากมาย เช่น เรียวโกะ ยามาจิ(Ryoko Yamagishi) ริโยโกะ อิเคดะ(Riyoko Ikeda) นอกจากนี้ในยุคนี้ยังได้ปรากฏการ์ตูนอีกประเภทขึ้นมา คือ Shojou-ai (โชจูไอ) หมายถึง ความรักที่บริสุทธิ์ระหว่างหญิงกับหญิง เน้นความโรแมนติกและความอ่อนโยนนั่นเอง ในยุคนี้กลุ่มผู้อ่านมีทั้งชายและหญิง(เลสเบี้ยน)

ยุคเผยแพร่(ช่วงปี 1990 - ปัจจุบัน)

ในยุคนี้ได้มีการตีพิมพ์เกิดขึ้น โดยมีโรงพิมพ์เฉพาะซึ่งก็คือ โคดันชะ และ โชชะคุกัน ซึ่งเป็นโรงพิมพ์เดียวกันกับที่ตีพิมพ์ Yaoi โดยเรื่องแรกที่ตีพิมพ์ คือ เรื่อง *Dirty Pair คู่ยูริและเคย์* และเรื่อง *Maria- sama ga*

Miteru ยังถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์การ์ตูน หรือที่เราเรียกว่า *อะนิเมะ* ซึ่งในยุคนี้คำว่า Yuri ยังได้ถูกแพร่หลายไปยังอเมริกาและยุโรปด้วย โดยกลุ่มผู้อ่านในยุคนี้คือ ชาย หญิง (แท้) และเลสเบียน

ในปี 2003 ได้มีการตีพิมพ์มังงะแมกกาซีนในประเทศญี่ปุ่นที่เป็นเรื่องของ"การ์ตูนยูริ" โดยเฉพาะภายใต้ชื่อว่า "Yuri Shimai" (ยูริชิมัย) และ "Comic Yuri Hime"(คอมิกยูริฮิเมะ) นอกจากนี้ภายในปีเดียวกันนั้นก็ได้มีการจัดทำการ์ตูนยูริในรูปแบบออนไลน์ เพื่อแปลการ์ตูนยูริเป็นภาษาอังกฤษรวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้แก่ักเขียนยูริรุ่นใหม่ๆ ได้มีโอกาสส่งผลงานเข้ามา เช่น ALC Publishing, Seven Seas Entertainment เป็นต้น โดยโปรเจกแรกที่ทำคือ "The Yuri Monogatari Project" ซึ่งได้รวบรวมนักเขียน/นักวาดภาพการ์ตูนยูริที่มีชื่อเสียงโด่งดัง ได้แก่ Rica Takashima, Eriko Taden, Akiko Morishima และ Circle UKOZ

ในปัจจุบันก็ได้มีการนำมาตีพิมพ์เป็นภาษาไทยด้วยเช่นกัน คือ เรื่อง *Kyoshiro to Towa no Sora* มีชื่อภาษาไทยว่า *ศึคนางฟ้าเหนือมนุษย์*, *Tetragrammaton labyrinth* มีชื่อภาษาไทยว่า *ผู้ล่องทมิฬ*, *Mahou-Sensei Negima* มีชื่อภาษาไทยว่า *คุณครูจอมเวทย์ เนกิมะ*, *Utena* มีชื่อภาษาไทยว่า *ราชินีกุหลาบ*, *Kanna zuki no miko* ชื่อไทยคือ *มิโกะ คนทรงหุ่นทเวะ* เป็นต้น และเรื่องที่เป็นที่โด่งดังจนมีการสร้างเป็นอะนิเมะ คือ เรื่อง *Maria+Holic* และ เรื่อง *Maria-sama ga miteru* ชื่อไทยก็คือ *ท่านมาเยี่ยมชมเราอยู่นะ*

ลักษณะทางวัฒนธรรมของYaoi และ Yuri

กระบวนการเลือกสรรของญี่ปุ่นนั้นมีผลอย่างมากต่อการสร้างสรรค์สติปัญญาของสังคมญี่ปุ่นเอง เพราะการเลือกสรรนำเข้าเฉพาะสิ่งที่มีความหมายและความสำคัญ ซึ่งจะทำให้สิ่งที่เลือกสรรมานั้นทำให้กลายเป็นญี่ปุ่น"ได้อย่างมีพลัง ลักษณะเฉพาะของสังคมญี่ปุ่นในด้านศักยภาพและการเลือกสรรที่เกิดขึ้นนั้น ได้กลายเป็นเงื่อนไขที่สร้างพฤติกรรมทางสังคมต่อเนื่องมาจนกลายเป็นคุณสมบัติเฉพาะเชื้อชาติไป ญี่ปุ่นจึงเน้นเรื่อง "อัตลักษณ์/ความเป็นญี่ปุ่น"มาก ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ลักษณะทางวัฒนธรรมของ Yaoi และ Yuri มีลักษณะทางวัฒนธรรมร่วมกัน โดยเนื้อหาสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สังคมประเพณี และ สังคมสมัยใหม่

สังคมประเพณี

1. ด้านความเชื่อ

- เรื่องสัตว์

- ก. Tanuki (ทานุกิ) เป็นสัตว์ที่ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าเป็นปีศาจที่สามารถแปลงร่างได้ โดยใช้ใบไม้แปะไว้ที่หน้าผาก โดยความเชื่อนี้ปรากฏให้เห็นบ่อย ๆ ตามสื่อต่าง ๆ เช่น การ์ตูน เป็นต้น โดยเชื่อว่าเป็นสัตว์ที่ชอบดื่มเหล้าสาเก แต่จะไม่ซื้อเหล้าสาเกให้เปลืองเงินแต่จะใช้วิธีการแปลงร่างหลอกเอาเหล้ามาดื่ม รักสนุก และจะชอบหลอกมนุษย์ด้วยการแปลงลูกอ๊อดทำให้มีขนาดใหญ่ด้วย และด้วยความที่ตัว Tanuki นั้นทั้งเจ้าเล่ห์หน้าตาไม่น่ารัก จึงเปรียบเสมือนคำบริพาสสำหรับคนญี่ปุ่นด้วย
- ข. Neko (แมว) เป็นสัตว์ที่มีความหมายในเชิงสัญลักษณ์ ในสามแง่ความหมายด้วยกัน *ความหมายแรก* หมายถึง *สัตว์นำโชค* ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเงิน ความรัก มิตรภาพ ความสมหวัง(ขอพร) *ความหมายที่สอง* หมายถึง *ความอุดมสมบูรณ์* เกษตรกรชาวญี่ปุ่นถือว่าแมวคือ สัตว์บูชาเทพเจ้า และนำมาซึ่งฝนตกตามฤดูกาล ผลผลิตออกตามฤดู และพืชพรรณมีความอุดมสมบูรณ์ *ความหมายที่สาม* หมายถึง *โลกแห่งความตาย* สัญลักษณ์ก็คือ *แมวดำ* เป็นตัวแทนของ ลางร้าย ภัยอาถรรพ์ต่าง ๆ
- ค. Inari / Kitsune (สุนัขจิ้งจอก) ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อในสัตว์ชนิดนี้ สองด้านด้วยกัน คือ *ด้านมืด* ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่ามันสามารถแปลงกายเป็นคนสัตว์สิ่งของได้ จึงมักมีตำนานเรื่องเล่าที่สุนัขจิ้งจอกสามารถแปลงร่างได้ ซึ่งในสายตาของคนญี่ปุ่น(ในแง่ของด้านมืดนั้น) มองว่า สุนัขจิ้งจอก คือ *ปีศาจ* และในอีกด้านคือ *ด้านสว่าง* มีหน้าที่เป็น *ตัวกลาง* ระหว่างมนุษย์กับเทพเจ้าองค์หนึ่งนามว่า "อินาริ" เทพแห่งธัญญาหาร ซึ่งคนญี่ปุ่นจึงมีความเคารพในสุนัขจิ้งจอก ตามศาลเจ้าจึงมักจะมีรูปปั้นสุนัขจิ้งจอกปรากฏอยู่ด้วย
- ง. Zaru (ลิง) ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่า ลิง เป็น *ผู้นำสาร* ระหว่างเทพเจ้าแห่งภูเขา(ซัน โน) และ มนุษย์

- เรื่องลึกลับ ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อในเรื่องลึกลับอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการพยากรณ์ โชคชะตา การเข้าทรง หรือ การขับไล่ภูติผีปีศาจ ซึ่งจะเห็นได้จาก การที่ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อในเรื่อง เครื่องรางต่าง ๆ

ตัวอย่างการ์ตูนที่เกี่ยวกับความเชื่อสัตว์

Sex Pistol

ตัวอย่างการ์ตูนที่เกี่ยวกับเรื่องลึกลับ(เครื่องราง)

Betsukiss

2. ด้านศาสนา

- ศาสนาชินโต (Shintoism) ศาสนาชินโตเป็นศาสนาที่เก่าแก่ที่ถือกันว่าเกิดมาพร้อมกับประเทศญี่ปุ่น "ชินโต" แปลว่า วิถีแห่งเทพเจ้า ซึ่งคำนี้มีกำเนิดขึ้นมาภายหลังจากพุทธศาสนาเข้าไปในประเทศญี่ปุ่นแล้ว เพื่อป้องกัน

มิให้เกิดความสับสนระหว่างความเชื่อเดิมและความเชื่อใหม่เข้าไป ซึ่งความเชื่อเดิมจึงถูกบัญญัติว่า *ชินโต* ในขณะที่ความเชื่อใหม่ คือ *พุทธศาสนา* จะถูกเรียกว่า *บุตสูโต* แปลว่า *วิถีแห่งพระพุทธเจ้า*

คำว่า *เทพเจ้า* ในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า *คามิ* ซึ่งมีความหมายกว้างที่สรุปได้ดังนี้

- ก. หมายถึง เทพเจ้าทั้งหลายที่สถิตอยู่ในสรวงสวรรค์ ซึ่งมีเทพเจ้าประจำปรากฏการณ์ธรรมชาติอยู่หลายองค์ด้วยกัน เทพเจ้าสูงสุด คือ เทพเจ้าอะมาเตระสุ (เทพเจ้าดวงอาทิตย์) ซึ่งเป็นต้นกำเนิดหรือบรรพบุรุษของพระเจ้าจักรพรรดิของญี่ปุ่นทุกพระองค์ ตลอดจนเป็นต้นกำเนิดของคนญี่ปุ่นด้วย ทำให้คนญี่ปุ่นมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในด้านเชื้อสาย
- ข. หมายถึง พระเจ้าจักรพรรดิทั้งองค์ปัจจุบันและในอดีต ตลอดจนบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้วได้รับการเช่นสรวงบูชา และเคารพนับถือว่าเป็นเทพเจ้าในศาสนาชินโต รวมถึงวีรบุรุษคนสำคัญในอดีต
- ค. หมายถึง ธรรมชาติ ภูเขา แม่น้ำ เกาะแก่ง และต้นไม้ใหญ่ต่างๆ ซึ่งไม่ได้หมายรวมถึง ตัวธรรมชาติแท้ๆ เพียงอย่างเดียว แต่หมายรวมไปถึงวิญญาณอันศักดิ์สิทธิ์ที่สิงสถิตอยู่ในธรรมชาติด้วย จากที่ประเทศญี่ปุ่นมีธรรมชาติสวยงาม จึงมีศาลเจ้ามากมายตามแหล่งธรรมชาติอันสวยงามนั้น หรือแม้แต่ทุ่งนา ป่าเขา จึงทำให้คนญี่ปุ่นมีความรักธรรมชาติ มีความเคารพในธรรมชาติอันสวยงามว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ศาลเจ้าขนาดเล็กจึงมีให้เห็น โดยทั่วไป

สรุปได้ว่าศาสนาชินโตมาจากการเคารพนับถือดวงวิญญาณของบรรพบุรุษอันเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โดยมีคำสอนที่เกี่ยวกับความจงรักภักดีในเทพเจ้า เคารพบูชาบรรพบุรุษ มีความรักธรรมชาติ รักถิ่นฐานอันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน มีความกล้าหาญ รักษาดี รักหมู่คณะ มีความหวงแหนแผ่นดินของตน นอกจากนั้นแล้วศาสนาชินโตยังเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนญี่ปุ่นอีกด้วย เช่น สอนให้รักษาความสะอาด เพราะความสกปรกเป็นมลทินของมนุษย์และเป็นสิ่งที่เทพเจ้าทั้งหลายไม่โปรดปราน พิธีกรรมศาสนาชินโตจึงเป็นการทำพิธีเพื่อความบริสุทธิ์ ความตายถือว่าเป็นมลทิน ศาสนาชินโตจึงมีแต่พิธีกรรมที่เกี่ยวกับความสนุกสนานรื่นเริงในงานเทศกาลต่างๆ ซึ่งเรามักจะพบความเป็นศาสนาชินโตในมังงะและอะนิเมะในแง่ของเทพเจ้าและแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนญี่ปุ่น

ตัวอย่างการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาชินโต

ZE (อ่านว่า เจอา) ชื่อภาษาไทยคือ *เทพเจ้ากระดาศ*

- พุทธศาสนา ได้เข้าไปในประเทศญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 538 เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมจีนสู่ประเทศญี่ปุ่น พุทธศาสนามีหลักคำสอนในเรื่องเมตตากรุณา สอนให้ดำเนินชีวิตในทางสายกลาง รู้จักควบคุมตนเอง สำหรับผู้ที่มีความทุกข์ พุทธศาสนาได้สอนในเรื่องของความหลุดพ้น ซึ่งไม่ได้จำกัดเพศ ความรู้ หรือชนชั้น อักษร"คานะ" ของญี่ปุ่น ที่ใช้กันในปัจจุบันนั้นมาจากพระภิกษุสงฆ์ในศาสนาประดิษฐ์ขึ้น โดยดัดแปลงจากอักษรจีน นอกจากนี้พุทธศาสนายังมีอิทธิพลในเรื่องของสถาปัตยกรรม ศิลปะแขนงต่าง ๆ การจัดระบบระเบียบต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ชีวิตของชาวญี่ปุ่นมีความหมายและความสุขมากขึ้น ในปัจจุบันพุทธศาสนามี 2 นิกายด้วยกัน คือ

- ก. นิกายมนตรยาน (Shingon) นิกายนี้ศึกษาเกี่ยวกับพิธีกรรมและเวทย์มนตร์คาถาต่าง ๆ เช่น สวดมนต์ หรือทำพิธี เช่น ทำพิธีขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล สวดมนต์เพื่อป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ เป็นต้น
- ข. นิกายเซ็น (Zen) เน้นการปฏิบัติ คือ การทำสมาธิ วิปัสสนา ซึ่งปรมาจารย์นิกายเซ็นมีความเชื่อว่า สังขารมนั้นเป็นสิ่งที่มิอาจจะอธิบายหรือพรรณนาได้ด้วยภาษาใด ๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีประสบการณ์ด้วยตนเอง จึงใช้วิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ผู้เรียนเข้าถึงปัญญาหรือความรู้แจ้งนั้น อีกทั้งยังมีอิทธิพลต่อจิตวิญญาณของคนญี่ปุ่นและศิลปวัฒนธรรมญี่ปุ่น แบ่งออกเป็นศิลปะที่เน้นความเรียบง่ายแบบธรรมชาติ เช่น การจัดดอกไม้ การตัดต้นไม้ พิธีชงชา การจัดสวน เป็นต้น และศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น เคน โค้ การฟันดาบ(อิโ) ยิงธนู คาราเต้ ยูโด เป็นต้น

ตัวอย่างการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธ

Tactics ชื่อภาษาไทยคือ *คันทาโร่ สัมผัสรักวิญญาณภูติ*

3. ด้านวัฒนธรรม

- มารยาททางสังคม สิ่งที่หลักการมารยาทของญี่ปุ่นดั้งเดิมได้รับอิทธิพลมากที่สุด ในสมัยโบราณ ก็คือคำสอนของศาสนาขงจื้อ ("Jukyuu" - Confucianism) ซึ่งคนญี่ปุ่นสมัยนั้นไม่ได้นับถือศาสนาขงจื้อเป็นศาสนา แต่นับถือเป็นวิชาหลักการมารยาท (Jugaku) อันได้แก่ ความเคารพผู้อาวุโส ทั้งในแง่ของอายุและตำแหน่งหน้าที่การงาน นอกจากนี้ยังมีมารยาททางธุรกิจ เช่น ตามปกติพนักงานจะใส่เสื้อยืดกางเกงยีนตามอิสระในออฟฟิศ แต่เมื่อพบกับลูกค้าจะเปลี่ยนชุดเป็นเสื้อสูททุกครั้ง หรือแม้กระทั่งการวางตัวการพูดของตัวเอง ในเวลาติดต่อกับลูกค้าเพื่อเป็นการไม่ให้เสียภาพพจน์ของบริษัท และ มารยาทในการรับประทานอาหาร

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงความเคารพผู้อาวุโส

Papa to Kiss in the Dark มีชื่อไทยว่า จู๊บกะปิ๊ะป่าในความมืด

- เครื่องแต่งกาย

- ก. กิโมโน ประกอบด้วยเสื้อ นางางิ (長着) ซึ่งมีลักษณะเป็นคลุมขนาดยาวที่มีแขนเสื้อที่มีความกว้างมาก และสายโอบิ(帯) ซึ่งใช้รัดเสื้อคลุมนี้ให้อยู่คงที่ ชุดกิโมโนทั้งของหญิงและชายเมื่อใส่แล้วจะพรารูปของผู้สวมใส่มิให้เห็นสัดส่วนที่แท้จริง ชุดกิโมโนของผู้หญิงโสดเป็นกิโมโนแขนยาว ลวดลายที่นิยมคือลายดอกซากุระ กิโมโนของผู้หญิงแต่งงานแล้วจะเป็นกิโมโนแขนสั้นสีไม่ฉูดฉาดมาก
- ข. ยูคาตะ (浴衣) หรือเรียกกันอีกแบบคือ "เสื้อสีฟ้า" ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อให้ชาวญี่ปุ่นได้สวมใส่อเป็นชุดลำลองกัน โดยเป็นชุดที่ทำด้วยผ้าฝ้ายโปร่งสบาย สวมง่าย เพียงแค่ใส่ชุดคลุม 1 - 2 ชั้น แล้วคาดโอบิทับก็เสร็จเรียบร้อย ว่ากันว่าแต่ก่อนชุดยูคาตะเป็นชุดที่ใช้ลักษณะเดียวกับชุดคลุมอาบน้ำ คือเวลาอาบน้ำหรือไปแช่น้ำร้อนนอกบ้าน ก็จะสวมชุดนี้ก่อนและหลังจากแช่น้ำเสร็จแล้ว

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงเครื่องแต่งกายประจำชาติของญี่ปุ่น

Natsume Yuujinchou มีชื่อไทยว่า *นัตซึเมะกับบันทึกพิศาจ*

- อาหาร แสดงให้เห็นถึงกรรมวิธีการทำอาหารของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นอาหารที่เป็น"เอกลักษณ์/ลักษณะความเป็นเฉพาะของญี่ปุ่น เช่น ข้าวอบ โกะโบ อะบุระงะ เมนไท โกะ ซาซึ ซาซึ เป็นต้น รวมถึงรูปแบบการจัดวางสำหรับอาหารอันประกอบด้วยอาหารจานหลัก(Shushoku) โดยเป็นข้าวหรืออาหารเส้น ซุปและกับข้าว(Okazu)ซึ่งทำจาก ปลา เนื้อสัตว์ ผัก และเต้าหู้ปรุงรสด้วยหัวเชื้อน้ำซุป(Dashi) เต้าเจี้ยวญี่ปุ่น(Miso) และซีอิ้วญี่ปุ่น(Shoyu) ซึ่งสำหรับอาหารญี่ปุ่นมาตรฐานต้องประกอบด้วยกับข้าวอย่างน้อยหนึ่งอย่าง ข้าวญี่ปุ่น(Gohan) หนึ่งชาม ซุปหนึ่งถ้วย และผักดอง(Tsukemono) เป็นเครื่องเคียง และส่วนมากจะใช้เทคนิคการจัดที่เรียกว่า อิชิจู-ซันไซ (Ichijū-Sansai) หรือซุปหนึ่งอย่างกับข้าวสามอย่างนั่นเอง

ตัวอย่างการ์ตูนที่เกี่ยวกับการทำอาหารญี่ปุ่น

Kinou Nani Tabeta ชื่อภาษาไทยคือ *เมื่อวานเจ้านอะไร*

สังคมสมัยใหม่

1. ชีวิตวัยรุ่นในสังคมญี่ปุ่น วัยรุ่นญี่ปุ่นนั้น มี *ค่านิยม* ที่เหมือนกัน คือ *เรื่องของการศึกษา* เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตเพราะการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นนั้นมีการแข่งขันที่สูง ทำให้เด็กวัยรุ่นทุกคนเคร่งเครียดตามไปด้วย กอปรกับความคาดหวังจากครอบครัว รวมถึงการตั้งเป้าหมายของชีวิตตนเอง และจะต้องเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้นั้น เช่น เรื่อง *Hana to Hoshi*

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงชีวิตวัยรุ่นในสังคมญี่ปุ่น

Hana to Hoshi

2. สะท้อนครอบครัวญี่ปุ่นรูปแบบใหม่

เดิมที ผู้หญิง ในสังคมญี่ปุ่นนั้น ถูกคาดหวังจากสังคมกำหนดให้รับบทบาทเพียงสองอย่าง คือ มารดา และ ภรรยา

และถูกทำให้เชื่อว่าหน้าที่ของ "แม่บ้าน" หรือ Okusan (โอคุซัง) ที่จะต้องรับใช้สามีและลูกนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้หญิงญี่ปุ่นโดยแท้ ทำให้พื้นที่ของผู้หญิงญี่ปุ่น ถูกจำกัดอยู่แค่เพียง"ในบ้าน" เท่านั้น แต่ปัจจุบันค่านิยมของผู้หญิงญี่ปุ่นเปลี่ยนไป Okusan ถูกมองว่าไม่ใช่หน้าที่ของผู้หญิงฝ่ายเดียวอีกต่อไป ผู้หญิงสามารถยื่นเคียงบ่าเคียงไหล่ ช่วยผู้ชายทำงานได้เช่นกัน เช่น เรื่อง *KOI TO WA YOBENAI* ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมครอบครัวญี่ปุ่นยุคใหม่ที่ยอมรับหญิงสาวเป็น Working Women (บท Uke) ส่วนผู้ชายกลายเป็นแม่บ้านหรือคนดูแลแฟนสาวอีกที (บท Seme)

ตัวอย่างการ์ตูนที่สะท้อนให้เห็นถึงครอบครัวรูปแบบใหม่

KOI TO WA YOBENAI

3. ความหลากหลายทางเพศ หมายถึง มนุษย์สามารถแสดงพฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก และอัตลักษณ์ทางเพศได้หลากหลายโดยไม่จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับเพศตามธรรมชาติหรือเพศสรีระแต่อย่างใด เช่น เรื่อง *Kare no Niwa ni Saku Hana* ซึ่งเรื่องนี้ได้แสดงเนื้อหา/เนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ "เกย์" ได้สมจริง ต่างจาก Yaoi เรื่องอื่น ๆ

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางเพศในเนื้อหาเนื้อเรื่อง

Kare no Niwa ni Saku Hana

4. ค่านิยม/มุมมอง/ทัศนคติและการยึดติดในภาพลักษณ์เกี่ยวกับอาชีพกลางคืน

การพักผ่อนหย่อนใจของคนญี่ปุ่นมีสองด้านด้วยกัน คือ ด้านสว่าง คือ การท่องเที่ยวทั่วไป และ ด้านมืด คือ การเที่ยวกลางคืน ตามสถานบริการต่าง ๆ และอาชีพกลางคืนที่ถือว่าทำรายได้มากที่สุด คือ Host (โฮสต์) ซึ่งเป็นอาชีพบริการอย่างหนึ่ง คอยดูแลแขกที่เข้ามาในร้านอย่างใกล้ชิด แต่ภาพลักษณ์ของอาชีพ Host สำหรับคนญี่ปุ่นนั้น มองว่าคนที่ประกอบอาชีพนี้จะยอมทำทุกอย่างเพื่อแลกกับ"เงิน" จึงถือว่าเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ เช่น เรื่อง *Leopard Hakusho* กล่าวถึงอาชีพ "Host" ในแง่มุมที่ต่างออกไป คือ มองว่า Host เองก็มีศักดิ์ศรีเหมือนกัน และไม่ได้เป็นอาชีพขายบริการทางเพศอย่างที่เข้าใจ จะเห็นได้จากการกระทำของ นายเอกที่ชื่อว่า Aya (อายะ) ในเรื่อง

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงทัศนคติและการยึดติดภาพลักษณ์อาชีพกลางคืน

Leopard Hakusho

5. ความเป็นวัฒนธรรมนิยม (Pop Culture) สะท้อน/แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมนิยมของวัยรุ่นญี่ปุ่นในด้านแฟชั่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ทรงผม ความสวยความงามต่างๆ และ อาชีพ เช่น เรื่อง *Henshin Dekinai* ซึ่งอุเคะ(ฝ่ายหญิง)ของเรื่องนี้ได้สะท้อน/แสดงให้เห็นถึงค่านิยมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ"มาม่าซัง" โดยมองว่าเป็นอาชีพที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ใฝ่ฝันที่จะเป็น นอกจากนี้เรายังสามารถสังเกตเห็นรูปแบบการแต่งกายของตัวเอกที่จะเป็นสไตล์แบบGothic(กอธิค)และสไตล์Lolita(โลลิต้า) ซึ่งเป็นแฟชั่นสตรีทของเหล่าวัยรุ่นญี่ปุ่น

ตัวอย่างการ์ตูนที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมนิยม

Henshin Dekinai

จะเห็นได้ว่ามังงะวายและอะนิเมะวาย(Yaoi & Yuri) นั้นเกี่ยวข้องกับทั้งแนวความคิดแบบสังคมประเพณี ซึ่งก็คือ เน้นในเรื่องชาตินิยม/ความเป็นญี่ปุ่น และทั้งแนวความคิดสังคมสมัยใหม่ แต่ตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมา มังงะวายและอะนิเมะวายนั้น จะสะท้อนแนวความคิดที่เป็นสังคมสมัยใหม่ ออกมามากกว่า เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงในสังคมญี่ปุ่นที่เกิดขึ้นและกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

ในปัจจุบันเรายังพบว่าเนื้อหาที่มีแนวคิดที่เป็นสังคมประเพณีนั้น ก็ยังคงมีการผลิตซ้ำเพื่อเป็นการตอกย้ำ/สอดแทรกความเป็นชาติ/ความเป็นญี่ปุ่นในสื่อสมัยใหม่ เนื่องจากสังคมญี่ปุ่น ได้มีการรับเอาวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามาผสมผสานมากขึ้น จนอาจทำให้วัฒนธรรมของญี่ปุ่นที่เป็นแบบดั้งเดิมนั้นถูกกลืนไป ประกอบกับการที่ญี่ปุ่นได้ใช้วัฒนธรรมแบบดั้งเดิมนั้นเป็นเครื่องมือในการสร้างจิตสำนึกร่วม และให้ตระหนักรู้ถึงความเป็นญี่ปุ่น อันนำไปสู่การสร้างชาติให้แก่ญี่ปุ่นในที่สุด นอกจากนี้แล้วเรายังพบว่าแม้เรื่อง"เพศ"จะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น แต่ความเป็นญี่ปุ่นแบบเก่าก็ยังคงมีอยู่ นั่นเป็นเพราะ"ผู้หญิงญี่ปุ่น"ส่วนใหญ่แล้วยังคงยึดถือและให้คุณค่ารวม ไปถึงปฏิบัติตามธรรมเนียมในสังคมสมัยประเพณี นั่นคือ การเป็นภรรยาและ โอบุซังซึ่งจะปรากฏออกมาในมังงะวายและอะนิเมะวายที่มีเนื้อหาแบบสังคมประเพณี และยังแสดงให้เห็นถึงการเปิดพื้นที่/ยอมรับความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงญี่ปุ่นรุ่นใหม่ที่มีความคิด/ค่านิยมที่ *ไม่ได้ยึดติด*กับการเป็นแค่ภรรยาและโอบุซังอีกต่อไปแล้ว ซึ่งจะปรากฏในมังงะวายและอะนิเมะวายที่มีเนื้อหาแบบสังคมสมัยใหม่ ดังนั้นแล้วเราจึงพบว่ามังงะวายและอะนิเมะวายที่มีเนื้อหาที่เป็นแบบสังคมประเพณีนั้นยังคงมีการผลิตซ้ำควบคู่ไปกับมังงะวายและอะนิเมะวายที่มีเนื้อหาแบบสังคมสมัยใหม่

วิเคราะห์ Yaoi และ Yuri ในด้านเพศภาวะและเพศวิถีผ่านมังงะวายและอะนิเมะวาย

เพศภาวะของ Yaoi

สำหรับ *Yaoi* (ยาไอ้อย) นั้นจะมีเนื้อหาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางกายระหว่างชายกับชาย ถูกเขียนโดยผู้หญิงและเป็นมังงะสำหรับผู้หญิงในช่วงปี 1960 - ปลายปี 1970 โดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายรุก(เมะ) และฝ่ายรับ(เคะ) โดยมีลักษณะดังนี้

ลักษณะของฝ่ายรุก/เมะ (บทบาทชาย) >> รูปร่างกำยำสูงใหญ่ แสดงให้เห็นถึงความแข็งแรงของเพศชาย และมีบุคลิกภาพเหมือนผู้ชายทั่วไป มีความเป็นผู้นำและเป็นฝ่ายปกป้องผู้หญิง

จากลักษณะดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นชายในความคิดของผู้หญิงญี่ปุ่นนั้น จะต้องมีความแข็งแรงและมีความเป็นผู้นำพร้อมที่จะปกป้องผู้หญิงหรือฝ่ายที่อ่อนแอกว่าได้ อีกทั้งจะต้องประสบความสำเร็จในทุกๆด้านของชีวิต เรียกได้ว่าต้องมีความสมบูรณ์พร้อมที่จะสามารถสร้างครอบครัวที่อบอุ่นและสมบูรณ์แบบได้และสร้างภาพลักษณ์ว่าผู้ชายญี่ปุ่นที่เป็นผู้ชายแท้จะต้องสูบบุหรี่ มีความดิบเถื่อนและในขณะเดียวกันก็มีความเป็นสุภาพบุรุษอยู่ในตัวด้วย และมักจะประกอบอาชีพที่แสดงถึงความเป็นผู้ชายที่แท้จริง เช่น อาชีพที่แสดงถึงการมีอิทธิพล/มีอำนาจต่อประเทศ(มาเฟีย/ ประธานบริษัทที่กุมเศรษฐกิจของประเทศไว้) เป็นต้น

ต่อมาก็ได้ปรากฏลักษณะของฝ่ายรุก/เมะ(บทบาทชาย) ในอีกรูปแบบหนึ่งขึ้นมา กล่าวคือ มีรูปร่างที่สูงโปร่ง และยังคงความเป็นชายไว้ด้วยบุคลิกที่แสดงออกมาเหมือนเดิมทุกประการ เว้นเสียแต่ว่ารูปลักษณ์ใหม่นี้ ได้มาพร้อมกับภาพลักษณ์ของผู้ชายที่ประกอบอาชีพในสายอาชีพที่ดูมองว่าเป็นอาชีพของผู้หญิง เช่น เจ้าของร้านเบเกอรี่ เจ้าของร้านอาหาร นักเขียนนิยาย เป็นต้น ซึ่งก็ได้สะท้อนให้เห็นว่าความเป็นชายนั้น ได้ถูกแปรเปลี่ยนไป กล่าวคือ ผู้ชายไม่จำเป็นต้องดูแข็งแรงหรือแข็งแกร่งเสมอไป แต่ผู้ชายสามารถแสดงให้เห็นถึงความอ่อนโยนในตัวได้ ไม่จำเป็นต้องดูดิบเถื่อนหรือดูโหดตลอด

ลักษณะของฝ่ายรับ/เคะ (บทบาทหญิง) >> มีใบหน้าที่สวยงามเหมือนกับผู้หญิง รูปร่างจะตัวเล็กกว่าอีกฝ่าย ขอบบาง และมีบุคลิกภาพคล้ายผู้หญิง (อ่อนโยน เรียบร้อย) ทำทั้งงานในบ้านและงานนอกบ้าน

จากลักษณะดังกล่าว ได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นหญิงในสังคมญี่ปุ่นที่ถูกทำให้เชื่อว่าหน้าที่ของ"แม่บ้าน" หรือ โอคุซัง(Okusan) ที่จะต้องเป็นทาสรับใช้สามีและลูกนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้หญิงญี่ปุ่น โดยแท้ ดังนั้นด้วยความคาดหวังและด้วยการรับรู้อัตลักษณ์ของผู้หญิงเช่นนี้จึงเป็นปัจจัยกำหนดให้ผู้หญิงญี่ปุ่นส่วนใหญ่พยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ซึ่งก็เป็นการทำให้ผู้หญิงญี่ปุ่นยอมถูกกดขี่อยู่แต่เพียงภายในบ้านโดยคุณนิก นอกจากนี้ยังต้องยอมเชื่อฟังผู้ชายอย่างไม่มีข้อโต้แย้งใดๆอีกด้วย

ต่อมาปรากฏภาพลักษณ์ของฝ่ายรับ/คะ(บทบาทหญิง)ในรูปแบบใหม่ กล่าวคือ มีการออกไปทำงานนอกบ้านเกิดขึ้น ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างสังคมของญี่ปุ่นและการเปลี่ยนแปลงความเป็นผู้หญิงของญี่ปุ่นหลังจากที่มีการขยายอิทธิพลของขบวนการสตรีนิยมเกิดขึ้น จะเห็นได้ว่าฝ่ายรับ/คะ(บทบาทหญิง) พยายามทำทุกอย่างให้เทียบเท่าฝ่ายรุก/เมะ(บทบาทชาย) และถึงแม้จะมีภาพลักษณ์ที่ไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเท่าใดนัก แต่ด้วยความอดทนและความพยายามในที่สุดก็ประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังได้รับการยอมรับจากผู้ชายอีกด้วย ซึ่งตรงนี้เองก็ได้สะท้อนให้เห็นว่าความเป็นหญิงของสังคมญี่ปุ่นนั้น จะไม่ใช่*อารมณ์* แต่จะใช้ความอดทนและความพยายาม รวมถึงการคิดอย่างมีเหตุผล เรียกได้ว่า ถอดพฤติกรรม/เลียนแบบพฤติกรรมจากผู้ชายมา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันนั่นเอง

เพศภาวะของ Yuri

ส่วน *Yuri (ยูริ)* นั้นจะมีเนื้อหาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ทางกายระหว่างหญิงกับหญิง ถูกเขียนโดยผู้ชายและเป็นมังงะสำหรับผู้ชายในช่วงปี 1973 - 1990 โดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายรุก (เมะ) และฝ่ายรับ (คะ) โดยมีลักษณะดังนี้

ลักษณะของฝ่ายรุก/เมะ (บทบาทชาย) >>มีใบหน้าที่สวยงามกว่าอีกฝ่าย และมีรูปร่างเหมือนผู้หญิงทั่วไป บางเรื่องจะมีหน้าอกที่เล็กกว่าอีกฝ่าย มีบุคลิกภาพเหมือนผู้ชาย

จากลักษณะดังกล่าว ได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นชายของผู้ชายญี่ปุ่นที่มองว่าตัวเองควรจะน่ารัก รักเพื่อนฝูง และมีอารมณ์ความรู้สึกหวั่นไหวแบบผู้หญิง ไม่ควรหยาบแข็งกระด้างจนดูเหมือนไม่มีความนอบน้อม ซึ่งความนอบน้อม อ่อนโยนของผู้ชายญี่ปุ่นนั้น ถือว่าเป็นคุณสมบัติของสุภาพบุรุษประการหนึ่ง และการที่ผู้ชายจะทำอาหารหรือทำเบเกอรี่จึงไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด แต่กลับมองว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชายญี่ปุ่นนั้นมีความอบอุ่นและดูเป็นแฟมิลีแมนขึ้นมา รวมถึงการแสดงออกด้วยสีหน้าท่าทางต่างๆก็เช่นกัน ผู้ชายสามารถแสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนได้

ลักษณะของฝ่ายรับ/คะ (บทบาทหญิง) >> มีรูปร่างเกินจริง (หน้าอกโต เอวบาง สูงโปร่ง) ผมหยาว มีบุคลิกภาพเหมือนผู้หญิงทั่วไป (อ่อนโยน เรียบร้อย) ทำทั้งงานในบ้านและงานนอกบ้าน

จากลักษณะดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความเป็นหญิงของญี่ปุ่นว่าความเป็นหญิงในสังคมญี่ปุ่น ควรจะมีรูปร่างลักษณะเช่นไร นั่นก็คือ ผู้หญิงควรจะมีหน้าอกที่โต เอวบาง รูปร่างออร์ชร ผมหยาว และต้องสูงโปร่ง อากัปกริยาต่างๆ ก็ต้องเป็นกุลสตรี จะต้องเก่งในด้านศิลปะ จำพวกจัดดอกไม้ ชงชา ทำอาหารและการเย็บปักถักร้อย เป็นต้น และไม่ถนัดในด้านกีฬา

ต่อมาก็ได้ปรากฏภาพลักษณ์ของฝ่ายรับ/คะ(บทบาทหญิง)ใหม่ กล่าวคือ ไม่ได้เก่งแค่เพียงเรื่องงานในบ้าน หรือด้านศิลปะเท่านั้นอีกต่อไปแล้ว แต่ยังมีความสามารถในด้านกีฬา การแข่งขันต่างๆ ศาสตร์ป้องกันตัว รวมถึงความสามารถต่างๆ เช่น ขับรถ เป็นต้น ซึ่งภาพลักษณ์นี้ได้ปรากฏพร้อมกับบทบาทที่ทั้งสองฝ่ายได้รับกล่าวคือ ฝ่ายรุก/คะ(บทบาทชาย)จะเป็นผู้กระทำ/มีอำนาจในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ ในขณะที่ฝ่ายรับ/คะ จะมีบทบาทที่ตายตัว คือ เป็นผู้ถูกระกระทำ/ไม่มีอำนาจในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น นั่นคือ ฝ่ายรับ/คะ ของ Yuri ในช่วงหลังๆ จะเป็น"ฝ่ายเริ่ม"แทน ฝ่ายรุก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงก็สามารถเป็นผู้กระทำได้เฉกเช่นเดียวกับผู้ชาย

วิเคราะห์ด้านเพศภาวะ(Gender)ของ Yaoi และ Yuri

สตรีนิยมสายเสรีนิยม(Liberal Feminism)มองว่าผู้หญิงถูกกดขี่ในแง่ของพื้นที่สาธารณะ(ไม่มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจและการเมือง อีกทั้งยังไม่มีโอกาสทางด้านการศึกษาเรียนรู้ นั่นทำให้ผู้หญิงไม่มีความเท่าเทียม/ไม่เกิดความเท่าเทียมกับผู้ชาย ซึ่งสาเหตุที่นั่นเกิดจากปัจจัยทางด้านสังคมที่ได้หล่อหลอมให้ผู้หญิงทำงานในบ้าน และการที่ผู้หญิงไม่มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจและการเมืองก็เนื่องมาจากไม่มีการศึกษา จึงได้เสนอวิธีแก้ไข นั่นคือ เปิดพื้นที่ให้แก่ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ และจะต้องชวนชายหาความรู้ เพราะมองว่าผู้หญิงนั้นไม่สมบูรณ์แบบเท่าผู้ชาย(สตรีนิยมสายนี้ยึดเอาผู้ชายเป็นแบบอย่าง) ซึ่งเราจะพบว่าในมังงะวาย และอะนิเมะวาย ฝ่ายคะ(บทบาทหญิง)ส่วนใหญ่จะออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันกับคะ(บทบาทชาย) ในขณะที่สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน(Radical Feminism)มองว่าผู้หญิงถูกกดขี่ในแง่ของพื้นที่ส่วนตัว(ร่างกายผู้หญิง) สาเหตุที่นั่นเกิดจากระบบความคิดผู้ชายเป็นใหญ่(Patriarchy)ที่มองว่าผู้หญิงนั้นอ่อนแอและผู้หญิงจะต้องสนใจในเรื่องความสวยความงาม โดยมีสื่อสารมวลชน ซึ่งเปรียบเสมือนพื้นที่การเมืองพื้นที่หนึ่งที่ถูกกดขี่สตรีและตอกย้ำ/สร้างความเป็นจริงที่มีต่อร่างกายของสตรีที่ปรากฏอยู่ตาม

ระบบชายเป็นใหญ่/นิยมชาย(Patriarchy) และได้เสนอวิธีแก้ไขนั่นคือ ต้องล้มล้างระบบชายเป็นใหญ่/นิยมชาย (Patriarchy) ซึ่งในมังงะวายและอะนิเมะวายบางเรื่องก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมระหว่างผู้หญิง และผู้ชายในแง่ของการกดขี่ในพื้นที่สาธารณะ(ร่างกายของผู้หญิง) เช่น เรื่อง *Okane Ga Nai* ที่ฝ่ายเคะ (บทบาทหญิง)ต้องขายตัวเพื่อใช้หนี้ โดยการให้ฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)เป็นผู้ประมุขตัวของตน และเมื่อมาอยู่กับฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)แล้ว นอกจากจะต้องใช้หนี้ด้วยการมีเพศสัมพันธ์ยังต้องดูแลรับผิดชอบงานบ้านอีกด้วย ส่วนสตรีนิยมสายสังคมนิยม(Social Feminism)มองว่าผู้หญิงถูกกดขี่ทั้งในแง่ของพื้นที่ส่วนตัว(ร่างกาย) และพื้นที่สาธารณะ(บทบาททางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและการศึกษา) สาเหตุนี้เกิดจากระบบทุนนิยมชายเป็นใหญ่ ในแง่ของพื้นที่ส่วนตัวนั้นระบบทุนนิยมชายเป็นใหญ่ได้สร้างและตอกย้ำว่าร่างกายเป็นเรื่องสำคัญของผู้หญิง ผู้หญิงจึงต้องรักสวยรักงาม เพื่อให้ร่างกายดูดี ทำให้ผู้หญิงต้องบริโภคสินค้า(เหยื่อของระบบทุนนิยมชายเป็นใหญ่) และในแง่ของพื้นที่สาธารณะนั้น งานที่ทำนั้นจะต้องเป็นงานที่มีเกียรติและอยู่ในระดับผู้บริหารและไม่ควรมีสิ่งที่เรียกว่า"งานของผู้หญิง"ในพื้นที่สาธารณะอีกต่อไป ซึ่งในมังงะวายและอะนิเมะวายนั้น เราจะพบว่าฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)ยังคงแสดงให้เห็นถึงการบริโภคความสวยความงาม โดยจะคอยดูแลร่างกายของตนให้ดูดีอยู่เสมอ เช่น เรื่อง *Henshin Dekinai* และถึงแม้ว่าจะมีการออกมาทำงานนอกบ้าน แต่ก็ยังคงอยู่ในตำแหน่งที่เล็กกว่าฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)และรายได้ก็จะน้อยกว่าฝ่ายเมะ และในบางเรื่องฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)ก็เป็นลูกน้องของฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)เสียด้วยซ้ำ เช่น เรื่อง *Seka Ichi Hatsukoi* ซึ่งก็ได้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย

หากมองเพศภาวะของมังงะวายและอะนิเมะวายโดยรวมนั้น จะพบว่ายังคงมีการสร้างเพศภาวะแบบใหม่ และมีการต่อต้านเพศภาวะแบบเก่า ซึ่งการต่อต้านนั้นถูกซ่อนทับด้วยการครอบงำความคิดความเชื่อแบบใหม่ว่า ผู้หญิงจะมีความเท่าเทียมกับผู้ชายก็ต่อเมื่อได้มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจ เป็น*Super Women* โดยเราจะพบว่าในเนื้อเรื่องของมังงะวายและอะนิเมะวาย ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)นั้นจะมีการทำงานทั้งในบ้านและนอกบ้านเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการตอกย้ำและชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้จะมีการทำงานนอกบ้านเกิดขึ้น แต่ท้ายที่สุดแล้วก็ยังต้องกลับมารับผิดชอบงานบ้านด้วย นอกจากจะมีบทบาททางด้านเศรษฐกิจและเป็น*Super Women* แล้ว ยังจะต้องทำตัวให้เหมือนกับผู้ชาย เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกับอีกฝ่าย ซึ่งเราจะพบว่าในมังงะวายและอะนิเมะวาย ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)ได้มีความพยายามที่จะทำตัวให้มีความเท่าเทียมกับอีกฝ่ายในทุกๆด้าน บางครั้งถึงกับเลียนแบบอีกฝ่ายด้วย ดังนั้นมังงะวายและอะนิเมะวายจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนให้ผู้หญิงญี่ปุ่นมองว่าตัวเองควรจะแข็งแกร่งและมีเหตุมีผลแบบผู้ชาย

ตัวอย่างมังงะวายและอะนิเมะวาย

Okane Ga Nai

เรื่อง *Okane Ga Nai* หรือ No Money นี้ ได้สะท้อนให้เห็นว่าฝ่ายรับ/เคะ(บทบาทหญิง) จะถูกฝ่ายรุก/เมะ(บทบาทชาย)มองว่าเป็นเพียงวัตถุทางเพศ ทางด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของผู้หญิงญี่ปุ่น นั่นก็คือ ความเป็น "แม่บ้าน(โอคุซัง)" ที่ดี โดยจะเห็นได้ว่าฝ่ายรับ/เคะ(บทบาทหญิง)นั้น จะมีหน้าที่อยู่เพียงแต่ในบ้าน คอยดูแลบ้านเรือน อาหารการกินให้เรียบร้อย

เรื่อง *Seka Ichi Hatsukoi*

เรื่อง *Seka Ichi Hatsukoi* นี้ ได้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงญี่ปุ่นว่า ไม่ได้มีพื้นที่อยู่แค่เพียงในครัวและบ้านเท่านั้นแล้ว แต่มีอาชีพ/หรือทำงานนอกบ้านด้วย นอกเหนือไปจากการเป็น"แม่บ้าน (โอคุซัง)" และการศึกษาในสิ่งที่ผู้ชายสามารถทำได้มากกว่าเลือกทำตามธรรมชาติที่แท้จริงของสตรีระทั้งหมด จะทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในที่สุด

เพศวิถี(Sexuality)ของYaoi และ Yuri

Yaoi(ยาไอ้อย) คือ การ์ตูนที่มีผู้ชายสองคนเป็นตัวเอกและเน้นความสัมพันธ์ทางเพศเป็นเนื้อหาหลัก

Yuri (ยูลิ) คือ การ์ตูนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงในลักษณะตั้งแต่มิตรภาพความผูกพันระหว่างกัน (Tender Relationship หรือ Intense Emotional Connections) ความรักที่โรแมนติก (Romantic Love) ไปจนกระทั่งถึงการมีสัมพันธ์ทางกายร่วมกันระหว่างเพศหญิงกับเพศหญิงด้วยกันอย่างเด่นชัด (Explicit Sex Scenes)

ทั้ง Yaoi และ Yuri เป็นการ์ตูนที่กล่าวถึงความรักที่เหนือกว่า (*Superior*) ความรักระหว่างคนต่างเพศทั่วไป กล่าวคือ เป็นความรักที่เกิดขึ้นกับเพศเดียวกัน (*รักร่วมเพศ*) ซึ่งก็ได้สะท้อนให้เห็นว่าเพศวิถี (Sexuality) ในสังคมญี่ปุ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น จากรูปแบบของความรักที่จำกัดอยู่เพียงแค่ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย(ระบบสองเพศสภาพ) มาเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบที่มีความหลากหลายทางเพศ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชายและความสัมพันธ์ระหว่างหญิงกับหญิง หรือที่เราเรียกกันว่า"รักร่วมเพศ (Homosexual) นั่นเอง

ระบบรักต่างเพศ(ระบบสองเพศสภาพ)อยู่ภายใต้การกำหนดของระบอบสังคมนิยมใหญ่ ที่กำหนดให้มีแค่เพศหญิงและเพศชายเท่านั้น ผู้ที่มีความเบี่ยงเบนทางเพศ จะถือว่ามีความผิดปกติทางเพศ และกลายเป็นคนชายขอบในที่สุด ด้วยเหตุนี้ทั้ง Yaoi และ Yuri ได้เสนอมุมมอง/ให้นิยามว่า "รักร่วมเพศ" หรือ "โฮโมเซ็กชวล"(Homosexual) นี้ ไม่ถือว่ามีความผิดปกติทางเพศแต่อย่างใด เพราะเป็นเพศวิถีทางเลือกอีก รูปแบบหนึ่งเท่านั้น ซึ่งนอกจากรูปแบบของความรักจะเปลี่ยนแปลงไป ปรากฏการณ์รักร่วมเพศในสังคมญี่ปุ่นยังส่งผลให้เกิดธุรกิจการค้าบริการทางเพศเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย กล่าวคือ นอกจากจะมีผู้หญิงและผู้ชายที่ขายบริการทางเพศแล้ว ยังมีเกย์และเลสเบียนขายบริการทางเพศด้วย รวมถึงชายแท้และหญิงแท้ที่ขายบริการทางเพศให้กับเกย์และเลสเบียน รูปแบบและสถานที่ขายบริการทางเพศก็มีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น รวมถึงมีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเซ็กส์ทอยออกมาด้วยเช่นกัน ซึ่งจะปรากฏอยู่ใน Yaoi และ Yuri ในบางเรื่องให้เราได้เห็น

กลุ่มคนรักร่วมเพศเหล่านี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับเท่าใดนักในสังคมญี่ปุ่น เราสามารถเห็นได้จากการที่ปรากฏแฝงอยู่ Yaoi และ Yuri ดังนั้นแล้ว Yaoi และ Yuri จึงเป็นพื้นที่ที่สำหรับให้กลุ่มคนรักร่วมเพศเหล่านี้ได้ตีแผ่หรือนำเสนอให้เห็นว่าพวกเขาก็คือกลุ่มคนปกติที่ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมญี่ปุ่นเฉกเช่นเดียวกันกับหญิงแท้ชายแท้ในสังคมนั่นเอง

วิเคราะห์ด้านเพศวิถี (Sexuality) ของ Yaoi และ Yuri

แนวคิดควีรี่(Queer Theory)มองว่าสิ่งต่างๆล้วนไม่มีความเป็นสากล และมีความซับซ้อนในตัวเอง แม้กระทั่งในเรื่อง"เพศ"เองก็เช่นกัน เมื่ออัตลักษณ์ทางเพศที่ปรากฏอยู่ในตัวคนไม่มีสิ่งที่เป็นเอกภาพ ดังนั้นอัตลักษณ์ชาย หญิง เกย์ เลสเบียน กะเทย คนข้ามเพศ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นอัตลักษณ์ที่ไม่มีแก่นแท้แน่นอน หากแต่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างตัวคนกับสังคม ดังนั้นควีรี่จึงไม่เชื่อเรื่องความ"จริงแท้"ของเพศภาวะและเพศวิถี เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นผลที่เกิดจากการสร้างความรู้และความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันในสังคม และอัตลักษณ์ทางเพศนั้น เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อเป็นการตอกย้ำและปลดปล่อยอัตลักษณ์ของตนเองให้คงอยู่ และเพื่อเป็นการต่อต้าน กดทับและควบคุมอัตลักษณ์ของคนบางกลุ่มให้เลือนหายไป/ไม่ให้เกิดขึ้น โดยเราจะพบว่าในมังงะวายและอะนิเมะวายนั้น ได้แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายทางด้านอัตลักษณ์ทางเพศได้อย่างชัดเจน และภายในกลุ่มอัตลักษณ์ทางเพศนั้นก็ยังมีหลากหลายซ้อนทับกันอยู่ กล่าวคือ ทั้งฝ่ายเคะ(ฝ่ายรับ)และฝ่ายเมะ(ฝ่ายรุก)จะมีการแสดงออกที่แตกต่างกัน

ขึ้นอยู่กับฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ(ซึ่งจะพบได้มากที่สุด) เชื้อชาติ ศาสนา นอกจากนี้เคียวริยังต้องการแสดงให้เห็นว่า "รักร่วมเพศ" นั้นไม่ใช่เรื่อง"ผิดปกติ" สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้

หากมองเพศวิถีในมังงะวายและอะนิเมะวายโดยรวมแล้ว จะพบว่าได้มีการสร้างเพศวิถีแบบใหม่ขึ้น และมีการต่อต้านระบบครอบครัวแบบรักต่างเพศ(Heterosexuality) ซึ่งเราจะพบว่าทั้งฝ่ายเคะ(ฝ่ายรับ)และฝ่ายเมะ(ฝ่ายรุก)ต่างก็ยินยอมพร้อมใจที่จะอยู่ด้วยกัน โดยที่ไม่มีการแต่งงานเกิดขึ้น และไม่สามารถให้กำเนิดบุตรได้ ซึ่งถ้าหากเป็นระบบครอบครัวแบบรักต่างเพศ แน่แน่นอนว่าการแต่งงานและการมีบุตรสืบทอดสกุลนั้นเป็นสิ่งที่สมบูรณ์แบบสำหรับการสร้างครอบครัวแบบรักต่างเพศ

จะเห็นได้ว่าในมังงะวายและอะนิเมะวายระหว่างเพศภาวะและเพศวิถี สิ่งที่เปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดและมากที่สุด ก็คือ *เพศภาวะ* โดยลักษณะของการเปลี่ยนแปลงนั้น จะเป็นลักษณะของการนำเอาความเป็นหญิงมาใช้ในชาย ซึ่งจะพบได้ว่าความเป็นชายของผู้ชายญี่ปุ่นได้แปรเปลี่ยนไป โดยมองว่าตัวเองควรจะน่ารัก รักเพื่อนฝูง และมีอารมณ์ความรู้สึกหัวรั้นไหวแบบผู้หญิง ไม่ควรหยาบแข็งกระด้างจนดูเหมือนไม่มีความนอบน้อม ซึ่งความนอบน้อม อ่อนโยนของผู้ชายญี่ปุ่นนั้น ถือว่าเป็นคุณสมบัติของสุภาพบุรุษประการหนึ่ง และการที่ผู้ชายจะทำอาหารนั้น ไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด กลับมองว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชายญี่ปุ่นนั้นเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความอบอุ่นและดูเป็นแฟมิลี่แมนขึ้นมา รวมถึงการแสดงออกด้วยสีหน้าท่าทางต่างๆก็เช่นกัน ผู้ชายสามารถแสดงออกมาให้เห็นอย่างชัดแจ้งเฉกเช่นเดียวกับผู้หญิงได้ และอีกลักษณะคือ *ลักษณะนิสัยความเป็นชายมาใช้ในหญิง* ซึ่งจะพบได้ว่าความเป็นหญิงของญี่ปุ่นได้แปรเปลี่ยนไป โดยมองว่าตัวเองนั้นควรจะมีคามเข้มแข็งและแข็งแรงเหมือนกับผู้ชาย นอกจากนี้ผู้หญิงญี่ปุ่นยังมีความเป็นSuper Women มากขึ้นอีกด้วย

สำหรับYaoi นั้น มีจุดเด่นอยู่ที่เรื่อง การที่ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)พยายามแสดงให้เห็นถึงความเป็นหญิงแบบใหม่ นั่นคือ จะต้องมีความเข้มแข็งและแข็งแรง รวมถึงใช้เหตุผลไม่ใช่อารมณ์ และความเป็นSuper Women(เก่งทั้งงานในบ้านและงานนอกบ้าน) ส่วนYuri นั้น มีจุดเด่นอยู่ที่การที่ฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)มีอารมณ์ความรู้สึกหัวรั้นไหวแบบผู้หญิง อ่อนโยน ทำอาหาร และสามารถแสดงออกด้วยสีหน้าท่าทางต่างๆให้เห็นอย่างชัดเจนได้เช่นเดียวกับผู้หญิง

ทั้ง Yaoi และ Yuri มีความแตกต่างกันทั้งในด้านเพศภาวะและเพศวิถี โดยในด้านเพศภาวะของ Yaoi นั้น ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)ส่วนใหญ่แล้วมักจะมีอาชีพที่เกี่ยวกับบาร์เหล้า จึงมีภาพลักษณ์สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และบางเรื่องก็มีการช่วยวนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)ก่อนด้วย ส่วนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)มักจะประกอบอาชีพที่เป็นสายอาชีพของผู้หญิง เช่น นักเขียน อาจารย์สอนด้านภาษา/วรรณกรรม บางเรื่องฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)ก็ชอบเล่นตุ๊กตา ส่วนเพศภาวะของ Yuri นั้น ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)ก็มีลักษณะเหมือนกับผู้หญิงทั่วไป แต่มักจะทำอาหารและงานบ้านไม่เก่ง/ไม่คล่องแคล่วเท่าอีกฝ่าย ส่วนฝ่ายเมะ(บทบาทชาย) จะมีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง) คือ มักจะทำอาหารและงานบ้านเก่ง/มีความคล่องแคล่ว และบางเรื่องจะเป็นฝ่ายไปพึ่งพิงฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง)เสียเอง ส่วนในด้านเพศวิถีของ Yaoi นั้น ส่วนใหญ่ฝ่ายเมะ(บทบาทชาย)จะเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ไม่ว่าจะเป็นการจีบ การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ แต่ฝ่ายเคะ(บทบาทหญิง) จะเป็นฝ่ายบอกเลิก/หย่าร้างก่อน สำหรับเพศวิถีของ Yuri นั้น ไม่มีการกำหนดตายตัวว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายเริ่มก่อน ทั้งในแง่ของการจีบ การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ จะเป็นลักษณะของการผลักดันรับผลักดันรุนแรงกว่า และมักจะมีการใช้เซ็กส์ทอย(Sex Toy)ร่วมด้วยในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ร่วมกัน

สรุปและอภิปรายผล

เราจะเห็นได้ว่าเพศภาวะและเพศวิถี เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของความไม่เท่าเทียม/ความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ในแง่ของกลุ่มคนรักเพศเดียวกัน (Homosexuality) ที่สามารถเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นในสังคม ในแง่ของการให้นิยามความเป็นหญิงความเป็นชาย ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป และที่สำคัญมุมมองเกี่ยวกับเรื่อง"เพศ"นั้นมีการเปิดกว้างให้เป็นพื้นที่สาธารณะมากขึ้น โดยมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเพศเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในสังคมญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นมังงะวาย อะนิเมะวาย เซ็กซ์ทอย หนังสือโป๊ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นอีกว่าสังคมญี่ปุ่น ได้เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงในแง่ของเพศภาวะ คือ การยอมรับบทบาทผู้หญิงเก่งทั้งในบ้านและนอกบ้าน (*Super Women*) และผู้หญิงทำงานนอกบ้าน (*Working Women*) และการที่ผู้ชายหันมาทำงานในบ้าน และในแง่ของเพศวิถี คือ ความหลากหลายทางเพศที่เห็นได้ชัดมากขึ้นในสังคม แต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ก็ยังคงแฝงไว้ซึ่งความคิด ความเชื่อแบบเดิมๆอยู่ เนื่องมาจากการปลูกฝังความคิดของผู้หญิงญี่ปุ่น ที่ส่วนใหญ่ก็ยังคงยึดถือคุณค่าเดิมของความเป็นผู้หญิงอยู่ นั่นคือ การเป็นภรรยาและโอคุซังที่ดีนั่นเอง และถึงแม้จะมีการนำเสนอให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของกลุ่มคนรักร่วมเพศในสังคมญี่ปุ่น แต่อัตลักษณ์ทางเพศส่วนใหญ่ที่ปรากฏออกมานั้น มักจะเป็นอัตลักษณ์ทางเพศของระบบสองเพศสภาพเสียมากกว่า ดังนั้นแล้วอัตลักษณ์ของกลุ่มคนรักร่วมเพศจึงยังคงแฝงไว้ซึ่งมายาคติของระบบสองเพศสภาพอยู่

บรรณานุกรม

หนังสือ

กุลภา วจนสาระ และกฤตยา อาชวนิจกุล, บรรณาธิการ (2555). ประชากรและสังคม 2555 : ประชากรชายขอบ และความเป็นธรรมในสังคมไทย. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2555.

นาคยา อยู่คง. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา 450366 สังคมปัจจุบันในเอเชียตะวันออกเฉียง. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. มังงะคลาสสิก. สำนักพิมพ์มติชน, 2550

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. อะนิเมะคลาสสิก. สำนักพิมพ์มติชน, 2549

วารุณี ภูริสินสิทธิ์. สตรีนิยม ขบวนการอุดมคติแห่งศตวรรษที่ 20. โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2545.

อรรถจักร สัตยานุรักษ์. (2548). Japanization. กรุงเทพฯ : openbooks, 2548.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เรื่องของYaoiและYuri. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.dek-d.com/board/view.php?id=1112560>

เรื่องตีความYaoiและShonenaiในแง่มุมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4

สิงหาคม 2555. เข้าถึงได้จาก <http://ffiman.exteen.com/yaoi>

เรื่องแนวคิดสตรีนิยมในนวนิยายของคุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2555.

เข้าถึงได้จาก http://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2552/phil0352ws_ch2.pdf

เรื่องการ์ตูนยูกิคืออะไร. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555. เข้าถึงได้จาก

<http://www.dek-d.com/board/view.php?id=692938>.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาวจันทร์จิรา ปัญญาภวกุล
วัน เดือน ปีเกิด	1 ตุลาคม พ.ศ. 2533
ประวัติการศึกษา	สำเร็จชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนดวงวิภา สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนช่างตากวู้สคอนแวนท์ ปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต สาขาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์